

ГАЗЕТА
ВЕРХОВНОЇ РАДИ
УКРАЇНИ

Голос України

Ситуація

«Чому люди
не літають?»

► СТОР. 5

Проблема

Батьки —
трудо­ві
мігран­ти
не відмовляться
від заробітку

► СТОР. 8

20-річний ювілей на посаді

Михайло ПОПЛАВСЬКИЙ
мріє випередити Голівуд

► СТОР. 9

№ 81 (5581)

П'ЯТНИЦЯ, 26 КВІТНЯ 2013 РОКУ

WWW.GOLOS.COM.UA

У НОМЕР:

На відновлювальну
енергетику виділили
5,6 млн. євро

Європейський банк рекон­струкції і розвитку підписав па­кет фінансування на суму 5,6 млн. євро для підтримки нового проєкту в галузі сонячної енер­гетики в Україні. В банку наго­лосили, що в такий спосіб сприяють зменшенню впливу виробництва традиційної елек­троенергії на довкілля. Останній проєкт з відновлювальної енер­гетики, підтриманий банком, передбачає розробку, будівниц­тво і експлуатацію у Вінницькій області сонячної електростанції потужністю 5 МВт, оператором якої буде місцева компанія «Ренджи Томашполь». Пакет фінансування, залучений бан­ком, включатиме шестирічний кредит ЄБРР на суму 3,8 млн. євро і десятирічний кредит Фонду чистих технологій на су­му 1,8 млн. євро.

Навіть банкіри
закликають
не зв'язуватися
з іпотекою

На бажаючих поліпшити свої житлові умови за допомогою іпотечних кредитів чекає велике розчарування. «Коли подивити­ся на банківські ставки, котрі вищі за 20%, то я можу україн­цям сказати: якщо ви берете іпотеку на 10 років під 20%, ви ніколи із цієї іпотекою не ро­зрахуетесь, — заявив під час круглого столу в Інституті Гор­шеніна президент Асоціації ук­раїнських банків Олександр Су­гоняко. — Це просто неможли­во. Ви берете на себе хомут, з якого не можна вискочити».

Він наголосив, що іпотечне кредитування в Україні перебу­ває в кризовому стані. Як по­відомляють «Контракти», коли в 2008 році залишок житлових кредитів у банківській системі характеризувався сумою в 143 млрд. грн., то до березня 2013 року він скоротився до 61 млрд. грн. До кризи в кредитному портфелі банків іпотека стано­вила 11%, а нині — 5—6%.

Побільшало
матерів-героїнь

У Генічеському районі Хер­сонщини додалося сім мате­рів-героїнь. Посвідчення та почесні відзнаки на колегії рай­онної державної адміністрації їм особисто вручив голова Ге­нічеської РДА Сейтумер Німе­туллаєв. Вітаючи героїнь-зем­лячок, Сейтумер Німетуллаєв окремо наголосив, що всі вони мають заслужену можливість пишатися своїми синами та доньками, виховуючи їх чес­ними та працелюбними люди­ми, **інформує наш власкор Сергій ЯНОВСЬКИЙ.**

Територія напівзабуття

Фото Сергія КОВАЛЬЧУКА.

Ще на під'їзді до 30-кілометрової Чорнобиль­ської зони з'явилося відчуття, що з цією на­перший погляд квітучою територією щось негаразд: надто вже багато кинутих людьми і відтак зяючих пустою хат. А коли проїхали контрольний пункт пропуску «Дитятки», стало остаточно зрозуміло, що таке фільм-катастрофа, бо тепер уже обабіч дороги якийсь суцільний сюрреалізм: занедбані будів­лі, порослі чагарниками колись квітучі сади, і жод­ної людини. Такою намалювалася найперша картин­ка про зону відчуження, до якої групу журналістів

запросили напередодні роковин страшної трагедії. Утім, згодом з'ясувалося, що і в самому Чорнобилі, і тим паче біля Чорнобильської атомної станції та на прилеглих до неї територіях триває, хоч і досить специфічне, життя. Так, на майданчику біля чет­вертого енергоблока активно йшло збирання арки, яку незабаром мають перемістити на застарілий саркофаг.

Про те, що ще побачив наш кореспондент, читайте на 10—11-й стор.

На знімку: будівництво нового конфайнмента.

ПРОДОВЖЕННЯ ТЕМИ НА СТОР. 12

ДО ДНЯ ПЕРЕМОГИ

Відреставрують
монументи
радянським
воїнам

Муніципальну програму з увічнен­ня пам'яті героїв та жертв Ве­ликої Вітчизняної війни зат­вердили на сесії депута­тів міської ради Херсона. Во­ни підтримали виділення з місцево­го бюджету 295 тисяч гривень на реставрацію та ремонт сімдесяти монументів і пам'ятних знаків на меморіалах та братських могилах за­гиблих солдатів і мирних мешканців.

До наведення ладу у святих для кожного сві­домого громадянина міс­цях доклали руки і чи­новники. Співробітни­ки Херсонського мис­ьквиконкому спільно зі студентами державних вузів обласного центру у вільний від роботи час прибрали три за­недбані меморіальні кладовища — очистили їх від гір сміття та бур'янів і відмилиobelіски. Подбали і про подару­нок для живих учасників Великої Ві­тчизняної: міськрада взялася за віднов­лення затишного скверика на вулиці Жов­тневої революції, який віднини отримає наз­ву «Ветеранський» і де теплими вечорами безплатно гратиме оркестр, **інформує наш власкор Сергій ЯНОВСЬКИЙ.**

КОРОТКО

■ Учора вийшов останній номер найпопулярнішої газети Херсонщини — тижневика «Новий формат», наклад якого перевищував 97 тисяч примірників. Редактор Едуард Михайлов заявляє, що причини закриття газети не політичні, а економічні. Через кризу надходження від реклами впали майже наполовину, а витрати на папір і друк зросли (**вл. інф.**).

■ Від початку нинішнього року 24 черкаські підприємства скоротили борг із зарплати перед своїми працівниками більш як на два мільйони гривень, **інформує наш власкор Лідія ТИТАРЕНКО.**

■ Всеукраїнський конкурс «Вчитель року — 2013» у номінації «Іноземна мова (французька)» відбувся у Житомирі. Тут викладачі з різних регіонів демонстрували свої знання, вміння перекладати і працювати з комп'ютером. Переможцем стала учителька Житомирської спеціалізованої школи №20 Олена Лисянчук, **передає наш власкор Олексій КАВУН.**

Заборгованість із зарплати в Україні в квітні перевищила 1 млрд. грн. (Держстат)

Творчій, науковій,
інтелектуальній еліті

Голова
Верховної Ради України
Володимир РИБАК.

Фото автора.

ІВАН ІЛЛЯШ.

Микола МАГДИЧ.
Севастополь.

У Лук'янівське СІЗО депутати прийшли без попередження

Народні депутати України, котрі входять до складу Комітету Верховної Ради з питань прав людини, національних меншин і міжнародних відносин, — голова комітету Валерій Пацкан (фракція «УДАР»), Ганна Герман (Партія регіонів) та Ірина Луценко («Батьківщина») разом із Уповноваженим Верховної Ради України з прав людини Валерією Лутковською — відвідали Київський слідчий ізолятор № 13 з метою перевірки стану додержання прав і свобод людини і громадянина в цій установі.

Депутати не попереджали про намір відвідати пенітенціарну установу, а тому мали можливість на власні очі, без купюр побачити, як в автозаках перевозять в'язнів, різні камери — попереднього ув'язнення, збірних відділень, для утримання транзитно-пересильних, а також камери, де утримуються жінки з дітьми. Окрім того, народні депутати відвідали камеру №157, де ще нещодавно

утримувався Юрій Луценко. Відвідання слідчого ізолятора відбулося за рішенням комітету на виконання контрольної функції.

«Побачене дуже вразило, — розповів після відвідин Лук'янівського СІЗО голова комітету Ва-

лерій Пацкан. — Хіба те, що тут перебувають ув'язнені, є виправданням тому, щоб ставитись до цих людей, як до тварин? Тут повна антисанітарія, жахливі умови тримання. Є камери, в яких утримуються до 36 ув'язнених. Важко передати,

що там відбувається! Із ліків для засуджених — анальгін та но-шпа. На сніданок — частково згнивши картопля». На думку голови комітету, багато в чому виною — недосконалість судової системи в Україні та упрежденість деяких суддів.

В. Пацкан наголосив на необхідності звернути увагу на покращення умов в українських слідчих ізоляторах, зокрема, забезпечення в СІЗО дотримання належного санітарно-гігієнічного стану.

Фото прес-служби Валерія Пацкана.

РЕЗОНАНС

У справі градоначальника нові звинувачення

Справу Мелітопольського міського голови Сергія Вальтера та двох його заступників передано до Мелітопольського міськрайонного суду. Про це повідомила прес-секретар прокурора Запорізької області Маріанна Піскунова.

Фігурантами справи є ще один керівник структурного підрозділу міськвиконкому та директор комунального підприємства. Всім їм з початку квітня висунута нова підозра — участь в організованій злочинній групі. Остання, на думку слідства, отримала хабарів на суму до 1,5 мільйона гривень «шляхом перевищення службових повноважень, від керівників підприємств, які здійснюють пасажирські перевезення у місті Мелітополі».

Нагадаємо, що обшуки в керівних кабінетах і затримання одного із заступників міського голови (до речі, колишнього прокурора міста) почалися ще в листопаді минулого року. Після цього 37 депутатів Ме-

літопольської міської ради звернулися з листом-скаргою до керівництва держави і правоохоронних органів на злочинні, на їхню думку, дії секретаря міськради Артура Полячонка, а потім звільнили його з посади. «Мелітополь відбив атаку «смотрящего», — відреагувала на подію місцева преса. Однак на початку лютого сталася нова хвиля обшуків, а восьмого лютого С. Вальтер та його заступник Олексій Козлов не лише були відсторонені Орджонікідзевським райсудом Запоріжжя від посади (на два місяці), а й залишилися на волі тільки під велику заставу (Сергій Вальтер взагалі під 1,5 мільйона гривень). На початку

квітня (вже після того, як сплив двохмісячний термін відсторонення) до п'яти попередньо порушених справ прокуратура додала нову підозру — про створення організованої злочинної групи. А суд 12 квітня продовжив термін відсторонення С. Вальтеру до 12 травня і зобов'язав його ознайомитися з матеріалами справи до 22 квітня.

Тим часом О. Козлов, а з ним відразу ще два заступники міського голови звільнилися з посад «за згодою сторін». Звільнилася й більшість керівників ключових міських управлінь. Сьогодні містом керують секретар міськради Олександр Барибін (в.о. міського голови), перший заступник міського голови Юрій Онишук і просто заступник Ірина Донець.

Леонід СОСНИЦЬКИЙ.

Запоріжжя.

Сергій Одарич звернеться до суду

Щойно депутати Черкаської міськради проголосували за відставку міського голови Сергія Одарича, як ввечері того самого дня розгорнулися дебати щодо правомірності імнічменту.

Прихильники міського голови, спираючись на закон про місцеве самоврядування, доводили: для прийняття рішення про відставку не вистачило одного голосу. З 60 депутатів загального списку проголосувало 40. Крім того, один депутат, котрий щойно поповнив лави міськради замість вибулого, не набув права голосування, бо не пройшов відповідної процедури. Бу-

ли й інші, на думку Сергія Одарича, грубі порушення при організації та проведенні сесії. Про це він заявив журналістам по закінченні засідання, заявивши, що не визнає своєї поразки і завтра вийде на роботу. Учора Одарич прийшов до міськради, але зайти до свого кабінету не зміг. Сусідні службові приміщення також виявилися зачиненими.

Як повідомила прес-

служба міськвиконкому, Одарич оскаржуватиме рішення про його відставку у суді. Тим часом, секретар міськради Віктор Горкун виконує обов'язки міського голови і проводить консультації щодо «реформатування» виконавчого комітету.

Нагадаємо, рішення про дострокове припинення повноважень міського голови ухвалили депутати провладної Партії регіонів та опозиційної «Батьківщини».

Лідія ТИТАРЕНКО.
Черкаси.

менти і свідчення посадових осіб дозволили дійти висновку про можливу причетність Василя Дзеди до протекціоністських дій стосовно будівельних організацій, які виконували роботи за бюджетні кошти.

Владислав ЖМУРКОВ.

Сумська область.

Не можуть поділити управлінську булаву

Недовіру голові Гайсинської райдержадміністрації (Вінницька область) Сергію Скіцю висловили на сесії депутати місцевої районної ради через зневажливе ставлення до людей. За таке рішення проголосували 32 із 45 присутніх на сесії. Пропозицію звільнити з посади голову адміністрації надіслали керівнику держави.

У той час, як Вінницьку область ставлять у приклад іншим регіонам у питаннях тісної взаємодії керівників обласного рівня і міського голови обласного центру, в Гайсинському районі місцеві чиновники не можуть поділити управлінську булаву.

Блокує рішення ради

Головою районної державної адміністрації в Гайсині 49-річний Сергій Скіць працює з 18 січня нинішнього року. Раніше обіймав таку само посаду в сусідньому Тростянецькому районі.

— Найбільше претензій звучало у виступах депутатів з приводу зверхнього ставлення до людей, — прокоментував ситуацію для кореспондента «Голосу України» голова Гайсинської районної ради Степан Сікорський. — Нетаковною назвали поведінку нового голови члени бюджетної комісії. Серед присутніх були депутати, яким уже понад сімдесят років. Однак, як з'ясувалося, для пана Скіця їхній вік не має значення. Саме члени цієї комісії запропонували винести на обговорення сесії питання про недовіру. Загалом у районній раді — 54 депутати. Частина з них не з'явилася на сесію тільки тому, щоб не бути втягнутою у конфлікт. Мені відомо, що з окремими з них мав попередню розмову голова адміністрації. Попереджував про можливі негативні наслідки у випадку голосування проти нього.

Як стверджує співрозмовник, голова адміністрації блокує рішення деяких питань, якими займається рада. «Почали гарну справу — ремонт приміщення для центру первинної медико-санітарної допомоги, — продовжує голова райради. — Є кошти. Їх

тільки треба перекинути з однієї статті на іншу. Фінансисти не роблять цього, бо не дозволяє голова адміністрації. А потерпають люди». Степан Сікорський навів приклад фінансового порушення районною адміністрацією. «Рада не затвердила рішення про компенсацію коштів на перевезення пільгових категорій пасажирів, — продовжує керівник депутатського корпусу району. — Адміністрація натомість взяла гроші з резервного фонду, що є грубим порушенням фінансової дисципліни».

«Не вимагаю нічого космічного...»

— Так буває, коли приходить нова людина і починає вимагати конкретної роботи, це не всім подобається, — прокоментував ситуацію для «Голосу України» Сергій Скіць. — Я не вимагаю нічого космічного. Запитую, чому в районі низька зарплата, а в цей час за оренту дехто сплачує копійки? Роботу з наведення порядку продовжувати му й надалі, бо з цього все починається. Тут нічого особистого чи упередженого нема. Не присвоюю заслуг попередників, як дехто це подає. Переді мною поставлено чітке завдання: зробити життя людей в районі кращим, і над його виконанням я працюю. І працюватиму доти, доки матиму на це повноваження керівника районної адміністрації.

Віктор СКРИПНИК.
Вінницька область.

ПОВІДОМЛЕННЯ

Відповідно до законодавства України Перший заступник Голови Верховної Ради України Калетнік Ігор Григорович подав декларацію про майно, доходи, витрати і зобов'язання фінансового характеру за 2012 рік.

Згідно з декларацією, загальна сума його сукупного доходу становить 203 462 грн., у тому числі заробітна плата — 187 025 грн., матеріальна допомога — 16 437 грн. Дохід членів сім'ї становив 113 879 грн., у тому числі заробітна плата — 2572 грн., дивіденди, проценти — 84 120 грн., матеріальна допомога — 21 142 грн., дарунки, призи, виграші - 45 гривень.

Ігор Калетнік володіє квартирою загальною площею 97,5 кв. м та іншим нерухомим майном площею 184, 3 кв. м. У власності, в оренді чи на іншому праві користування в сім'ї декларанта — також квартира площею 97,5 кв. м та інше нерухоме майно площею 184,3 кв. м.

Сума коштів на рахунках у банках та інших фінансових установах декларанта становить 7 445 120 гривень.

Витрати на утримання майна становили 17 095 гривень.

* * *

Згідно з вимогами чинного законодавства народний депутат України Дудка Олександр Іванович подав декларацію про майно, доходи і зобов'язання фінансового характеру державного службовця за 2012 рік.

Відповідно до декларації, загальна сума сукупного доходу народного депутата України Дудки Олександра Івановича за 2012 рік становила 103 728 гривень. Зокрема, заробітна плата, інші виплати за винагороди — 99 080 гривень; дивіденди, матеріальна допомога — 4 648 гривень.

Загальна сума сукупного доходу членів сім'ї декларанта 74 521 гривня, в тому числі заробітна плата — 74 521 гривня.

У власності Дудки О. І. перебуває автомобіль «Toyota Auris» (3456 куб. см, потужність двигуна 201 кВт, довжина, 478,5 см) 2011 року випуску.

У власності членів сім'ї декларанта перебуває житловий будинок загальною площею 124 кв. м.

Сума коштів на рахунках у банках та інших фінансових установах народного депутата — 72 430 гривень. Сума коштів на рахунках у банках та інших фінансових установах членів сім'ї декларанта — 134,4 гривні.

* * *

Відповідно до вимог чинного законодавства народний депутат України Боярський Юрій Іванович подав декларацію про майно, доходи, витрати і зобов'язання фінансового характеру державного службовця за 2012 рік.

Згідно з декларацією, загальна сума сукупного доходу народного депутата Боярського Юрія Івановича за 2012 рік становила 2 410 726 гривень. Із них заробітна плата — 1 712 457 гривень, дивіденди, проценти — 672 942 гривні, дарунки, призи, виграші — 1 595 гривень. Інші види доходів становили 23 732 гривні.

Загальна сума сукупного доходу членів сім'ї декларанта в 2012 році становила 141 334 гривні, в тому числі: заробітна плата — 53 674 гривні, дивіденди, проценти — 63 928 гривень, інші види доходів — 23 732 гривні.

У власності, оренді чи на іншому праві користування Боярського Ю. І. перебувають квартира загальною площею 89,1 кв. м, гараж — 24,3 кв. м та автомобіль «Mazda CX-7», 2261 куб. см, 2008 року випуску.

У власності, оренді чи на іншому праві користування членів сім'ї декларанта перебувають земельна ділянка загальною площею 1722,0 кв. м, житловий будинок — 89,9 кв. м та гараж — 24,0 кв. м.

Сума коштів у банках та інших фінансових установах, що перебувають у власності Боярського Ю. І., становить 2 581 878 гривень, у тому числі, вкладених у звітному році — 1 193 314 гривень, номінальна вартість цінних паперів — 400 800 гривень. Сума коштів сім'ї декларанта на рахунках у банках та інших фінансових установах — 877 994 гривні.

Зростає попит на третю силу

РЕГІОН: ПОЛІТИЧНИЙ СПЕКТР

У Закарпатській області триває уніфікація політич- куму і концентрація влади. Опозиція чинить цьому за- пеклий опір, але не користується суттєвою підтрим- кою електорату. Останній не йме віри, мабуть, уже жодній з існуючих партій. За цих умов зростає попит на третю силу — до того ж не обов’язково це мала би бути класична партія.

До її формування тео- ретично міг би долучити- ся Ужгородський націо- нальний університет — головна кузня кадрів. А за умови деіндустріалізації — ще й найбільший тру- довий колектив області. Триває процес приєднан- ня до нього Закарпат- ського держуніверситету, що колись фактично від- брунькувався від альма- матер. А відтак надійде черга численних філій незакарпатських ВНЗ, що діють в області більше номінально, ніж реально. Потенційне піднесення вишу і повернення його до належного стану, який був ще за ректорства Во- лодимира Сливки (1988— 2004), викликає занепо- коєння у різних політич- них угруповань. Наслід- ком є вервечка критич- них публікацій на інфор- маційному полі Закарпат- тя, спрямованих у бік но- вого ректора професора Федора Ващука, якого вважають сучасним ме- неджером її реформато- ром. Лише мізерна части- на виступів у медіа зумов- люється справжнім болем за долю вузу, основна ж маса — просто спроба за- гальмувати неминуче від- родження.

Два на три

Закарпаття історично, ментально, конфесійно — а нині, за тотальної «європеїзації», тобто ма- сового виїзду на роботу за кордон, тим паче! — різко різниться від сусід- них українських регіонів. Тому тут зміцнення вла- ди значно помітніше, ніж в інших західних об- ластях. Декілька депута- тів обласної ради перей- шло до парламенту, але 3 березня перевибори від-

булися. Підсумки воле- виявлення самі по собі не стали сенсаційними. З п’ятох новообраних у мажоритарних округах — двоє представляють «Єдиний центр» (понад те — це син і дружина

Віктора Балоги, а брат Іван — керує обласною радою), інші троє — ви- суванці Партії регіонів. Результат — два на три. За асоціацією з останні- ми виборами до парла- менту, коли результат «три на три» також упов- ні задовольнив обох гравців. І їхніх очільни- ків. Може, то простий, хоча й подвійний, збіг обставин? А може, й ні. Але довибори 3 берез- ня формально аж ніяк не змінили баланс сил в об- ласній раді. Але ще напе- редодні цих проміжних виборів кілька обласних депутатів, що входили до фракції «Єдиного цен- тру» і одночасно перебу- вали у виконавчій владі, вийшли з неї і утворили окрему групу, яка голо-

сує солідарно з регіона- лами. Голова облдержад- міністрації Олександр Ледида давно заявляв, що не можна одночасно бути і у владі, і проти влади. Тепер стало зрозуміло, що мається на увазі. А вже на другий день після виборів, 5 березня, на прес-конференції ке- рівник області сказав, що їхніми результатами за- доволеній. Бо ж єдина сила — Партія регіонів — посіла перше місце, виг- равши у трьох округах.

Наступна ж після до- виборів сесія облради по- казала, що настає гаряча пора. Ані Партія регіонів, ані «Єдиний центр» неспроможні — поки що? — створити стійку більшість (є ще чотири менші фракції) і самостійно ух- вальовати та проводити дискусійні рішення. До того ж з ініціативи голо- ви ради Івана Балоги бу- ло заблоковано картки більше десятка (зі 108 членів депутатського корпусу) відсутніх обра- нців, що викликало обу- рення серед регіоналів. Ось як це прокоментува- ла їхня прес-служба: Через це деякі питан- ня порядку денного так і не було розглянуто, а найбільш спірне (гене- ральна схема планування

області) взагалі перенесе- но на наступне засідання. Нещодавно голова ОДА відзначив триріччя пере- бування на посаді. Прав- да, його попередник про- був на ній чотири роки з хвостиком. Але мало хто в області особливо сумні- вається, що Олександрові Ледиди призначено керу- вати краєм аж до наступ- них президентських ви- борів (тоді зможе «перег- нати» Сергія Устича, який за результатами прямих виборів очолював

Закарпаття з 1994-го по 1999-й). А за підсумками президентських виборів- 2015, можливо, ще п’ять років. Тоді це буде явний рекорд за останні чверть віку. Принаймні у ни- нішньому владному табо- рі Закарпаття не видно якоїсь альтернативи. По- ламати йому кар’єру здатна одна-єдина люди- на: він сам. Будь-яке за- надто резонансне рішен- ня — це привід для безог- лядних звинувачень, що ведуть до падіння рей- тингу. Незалежно від їх- ньої обґрунтованості чи необґрунтованості. Тож О. Ледида, як видно, на- магається не робити різ- них рухів. Схоже, ця так- тика витримуватиметься шонайменше наступні два з половиною роки.

ЦИТАТА

У четвер, 21 березня, відбулося XIII пленарне засідання сесії обласної ради. Відзначилося воно доволі скандальною історією, яку спровокував голова обласної ради Іван Балога. На початку засідання він провів перекличку депутатів та наказав заблокувати картки відсутніх, хоча, згідно з вітчизняним законодавством, права такого не мав. Коли ж його перший заступник, член Партії регіонів Володимир Закурений запропонував внести норму із блокуванням карток у регламент обласної ради, за це проголосували тільки члени фракції Партії регіонів. У той же час згадане вище рішення голови ради ледь не зірвало роботу засідання і тільки після годинної дискусії депутатам нарешті вдалося відновити роботу. Хотілося б, щоб у майбутньому подібних інцидентів не виникало.

До того ж велика павод- кова весняна вода, яка за словами віце-прем’єра, могла «змити» будь-кого з посадовців, — нашу об- ласть щасливо оминає.

Чи сподівання опозиції?

Натомість опозиція, хоче вона цього чи ні, приречена на гучні кроки і заяви — аж до епатажу. Використання героїко- трагічних дат нашої істо- рії для зведення ниніш- них поррахунків навряд чи можна назвати вдалим на всі сто. Але доводиться робити і це. Уперше за всі роки Незалежності річницю Карпатської Ук- раїни влада і опозиції святкували демонстра- тивно у різний час. Влада 15 березня поклала квіти до ужгородського пам’ят- ника президентів Авгу- стинові Волошину і про- вела мітинг на Красному полі під Хустом. Натомість опозиція увечері здійснила велелюдну хо- ду Ужгородом за участі Арсенія Яценюка і Олега Тягнибока, а 16 березня провела свій мітинг на Красному полі до 74-ї річниці Карпатської Ук- раїни. Представників «Єдиного центру» на уж- городській маніфестації «Вставай, Україно!» не було. Все-таки поки що всі мости з владою не спалюються. Та й з опо- зицією переговори поки що далекі від чітких до- мовленостей.

Курсом на 2015-й: хто, як, куди і з ким?

У контексті президен- тських виборів 2015 року постають нові виклики. Зазвичай Закарпаття ніколи не «робило» вибо- рів у загальноукраїнсь- кому масштабі. Однак, нага- даємо, на парламентських виборах 1925 р. у Чехос- ловаччині саме Закарпат- тя провело депутатів-ко- муністів і суттєво радика- лізувало ситуацію. Тепер шось подібне може непра- вильно зна- ком. Але для цього владі доведеться ще міцніше прив’язати до себе понад 100-тисячний угорсь- ко- мовний електорат (наразі він розділений приблизно навпіл між двома непри- мирними, зате й різни- ми партіями; хоча одну з них очолює нинішній на- родний депутат, молодий, але досить досвідчений політик і висуванець Пар- тії регіонів Іштван Гай- дош). Ключовим для вла- ди постає питання: кон- кретно розв’язати за ці два роки бодай якісь з низки наявних соціаль- но- економічних проблем. Бо відкриттям у районах спортивних майданчиків зі штучним покриттям, хай їх буде й під сотню, — нині нікого не здивуєш.

Сергій ФЕДАКА,
доктор історичних наук,
Василь НИТКА.
Ужгород.
Мал. Олексія КУСТОВСЬКОГО.

Вчилися нового, знайомилися з інноваціями

Традиційним стало відвідування обласної ради та оз- найомлення з роботою її постійних комісій і структур- них підрозділів апарату слухачами семінарів Центру перепідготовки та підвищення кваліфікації працівників органів державної влади, органів місцевого самовряду- вання, державних підприємств, установ та організацій Кіровоградської облдержадміністрації.

У навчальному закладі слухачі тематичного ко- роткотермінового семіна- ру «Актуальні питання

розвитку місцевого самов- рядування в Україні» — вперше прийняті на служ- бу в органи місцевого са-

моврядування секретарі, сільські голови та праців- ники виконавчих апаратів місцевих рад — вивчали основні принципи, зав- дання та функції місцево- го самоврядування на су- часному етапі розвитку. А в обласній раді вони зна- йомилися з інноваційни-

ми технологіями та умова- ми роботи колег.

Петро МЕЛЬНИК.
На знімку: голова об- ласної ради Микола Ко- вальчук з новообраними та новопризначеними працівниками органів міс- цевого самоврядування — на згадку.

Фото автора.

ОФІЦІЙНО

ЗАКОН УКРАЇНИ

Про внесення зміни до статті 1 Закону України «Про пенсії за особливі заслуги перед Україною» щодо призначення пенсії батькам, які виховали п’ятеро і більше дітей

Верховна Рада України постановляє:
1. Пункт 8 статті 1 Закону України «Про пенсії за особливі заслуги перед Україною» (Відомості Верхов- ної Ради України, 2000 р., № 35, ст. 289; 2002 р., № 41, ст. 293; 2009 р., № 39, ст. 550; 2012 р., № 4, ст. 13) викласти в такій редакції:
«8) матерям, які народили п’ятеро і більше дітей та виховали їх до шестирічного віку. Якщо у разі смерті матері або позбавлення її батьківських прав вихован- ня дітей до зазначеного віку здійснювалося батьком, право на пенсію за особливі заслуги надається бать- ку. При цьому враховуються діти, усиновлені в уста- новленому законом порядку».
2. Цей Закон набирає чинності з 1 січня 2014 року.
Президент України В. ЯНУКОВИЧ.
м. Київ,
4 квітня 2013 року.
№ 170-VII.

У зв’язку з втратою вважати недійсними посвідчен- ня помічників-консультантів:
народного депутата України Донець Т. А.: Орловича Дмитра Євгенійовича (номер посвідчен- ня 125/07);
народного депутата України Жеребнюка В. М.: Майстришина Євгена Володимировича (номер посвідчення 239/08);
народного депутата України Мартиненка М. В.: Ляшенка Миколи Миколайовича (номер посвід- чення 87/13).

Управління кадрів.

Банкрутство «АероСвіту», або «Чому люди не літають?»

Говорачи про біду, що спіткала відому авіакомпанію, можна цитувати не лише класичне запитання Катерини із п'єси Олександра Островського «Гроза». Символічною видається і зловіща репліка іншого персонажу — Кабанихи: мовляв, оно куди краса заведе — в самісінький вир. Спробуймо розібратися, чому і хто прирік на погибель ще зовсім недавно найпотужнішого в Україні авіаперевізника.

І знову про «кризу в головах»

Тут варто нагадати, що гроза над світовою авіаційною галуззю (як і над усією світовою економікою) вдарила наприкінці 2008-го — на початку 2009 року. Її наслідки відчуваються й досі: ще й 2012-го європейські авіаперевізники мали шалені збитки (разом — понад мільярд євро), і протягом того року збанкрутувало з десятків великих авіакомпаній Старого Світу.

В Україні у першому півріччі 2009-го пасажиропотік на внутрішніх лініях скоротився на 20—25 відсотків. А щодо міжнародних, то тут скорочення сталося на 10 відсотків. У грудні 2012-го, як багато хто пам'ятає, криза поглинула авіакомпанію «АероСвіт». Колись її частка на вітчизняному ринку авіаперевезень сягала 40 відсотків, вона покривала рейсами практично всю Україну, було й 80 маршрутів до 33 країн світу.

— Якби ж нам довелося долати лише наслідки кризи, — зітхають в адміністрації компанії. — Коли б тільки це, ми обов'язково витримали б. Адже «АероСвіт» навіть у 2009—2011 роках спромігся у 1,5 рази збільшити кількість перевезених пасажирів, відкрити нові або поновити раніше виконувані рейси: до Астани, Краснодара, Нижньовартовська й Новосибірська, до Бухареста, Дюссельдорфа, Каїра, Коломбо, Копенгагена, Салоніків, Стамбула, Стокгольма, Хошиміна й Штутгарта. Почастішали рейси до країн СНД, до Афін і Софії.

Додамо від себе, що поповнювався й парк літаків. До того ж два придбані «Боїнги» сучасної моделі — «Next-Generation-737-800» — дуже економічні у ви-

користанні пального. Останнє давало змогу істотно заощаджувати кошти.

Однак сьогодні доводиться говорити про банкрутство потужної авіакомпанії. Чому? На жаль, цьому «посприяла» й політика Державної авіаційної

служби. Хоча здалося б, що розвиток вітчизняних авіаперевізників (й, відповідно, щедрого наповнення ними державної скарбниці) вона мала б бути лобістом їхніх інтересів у Верховній Раді. Та де там! Жодних тобі спроб переконати парламент зняти регуляторні й податкові обмеження, що давно вже ускладнюють оновлення парку літаків (через що наші авіакомпанії купують їх у 1,5 рази дорожче, ніж іноземці).

Наприклад, той-таки ПДВ на завезення повітряних суден і запчастин значно погіршує фінансове «здоров'я» українських авіаперевізників, то чому б його не скасувати? Також через те, що Україною не ратифіковано Кейптаунську конвенцію, за можли-

вого банкрутства авіакомпанії стягнення, за вимогами кредиторів, покладають на літаки, що перебувають в оперативному лізингу. Звісно, через ці ризики кредитори надають нашим авіакомпаніям гроші під більш високі відсотки, ніж зарубіжним конкурентам.

Та й відсутність в Україні законодавства щодо регулювання

ніж впроваджувати згадану новачку, державі було б варто подбати про уніфікацію свого профільного законодавства з відповідними нормативними актами ЄС.

Безвідповідальна позиція акціонерів

Проте, як кажуть в «АероСвіті», найбільше вони постраждали через давній внутрішній конфлікт акціонерів. Бо з листопада 2009-го й до кінця 2012 року

двоє най-більших акціонерів компанії — Фонд держмайна (22,39 відсотка акцій) і «Hurst Overseas limited», «Генавіаінвест» (27,4), які підконтрольні, як пишуть деякі видання, Віктору Пінчуку, — фактично блокували проведення зборів акціонерів. — Їхні представники не з'явилися на жодні збори, які ми скликали десятки разів, — пригадує голова наглядової ради компанії Григорій Гуртовий. — Загалом за вказаний час було зірвано 55 із 56 призначених загальних зборів акціонерів. Тому компанія кілька років існувала без генерального директора й нової редакції статуту, у розпал кризи не могла визначитися, як скоротити витрати і зменшити збитки, як заспокоїти кредиторів і лізинго-

давців, що почали розривати з нами стосунки.

Однак, якщо Фонд держмайна хоча б останнім часом почав відправляти своїх представників на збори, представники підконтрольних В. Пінчуку компаній продовжують їх нехтувати. Не було їх і на останніх зборах, які (завдяки участі представників ФДМ) відбулися 3 квітня. Про мотиви таких дій інші акціонери лише здогадуються. Мабуть, цих горе-акціонерів від самого початку цікавила не сама компанія, а можливість завдяки їй поповнити свої статки. До того ж, як то кажуть, відомим і вже неоригінальним способом.

Тут варто додати ось що. Гортаючи сторінки провідних українських газет, неважко знайти інформацію, що, наприклад, улітку 2008 року підпорядковане одному з відомих українських мільярдів тодішнє керівництво «АероСвіту» планувало взяти в банку, підконтрольному цьому ж добродію, 10-мільйонний кредит (у доларах). Застава під нього — земельна ділянка в Криму вартістю 82 мільйони доларів. Згодом «свої люди» в керівництві авіакомпанії «забезпечили» б неповернення кредиту, й 37 гектарів землі у престижному Форосі стали б власністю банку (читай — мільярдера). Того разу не вийшло. 2009 року тому самому «відомому в Україні мільярдєру» не вдалося розіграти й ще одну комбінацію, коли Фонд держмайна збирався продати йому держпакет акцій «АероСвіту» (22,39 відсотка) за смішні 17 мільйонів гривень.

— Подолати кризу можливо, якщо всі акціонери дотримуватимуться спільної позиції, — вважає Григорій Гуртовий. — В «АероСвіті» такого, на жаль, не було. А вже звідси всі відомі біди компанії, її клієнтів та її пов'язані з цим проблемами нашої держави теж.

Олексій КОРОТКОВ.
Колаж Євгена ХИЛІЯ.

СПОРТ

Покер Левандовського — «Реал» у нокауті!

Футбол. Ліга чемпіонів. 1/2 фіналу. Перший матч. 24 квітня. «Боруссія» (Німеччина, Дортмунд) — «Реал» (Іспанія, Мадрид). 4:1. Голи: Левандовський, 8, 50, 55, 66, Роналду, 43.

«Боруссія»: Вайденфеллер, Пішек (Госкройц, 83), Суботич, Гуммельс, Шмельцер, С. Бендер, Жундоган (Шибєр, 90+5), Блашиковський (Кель, 82), Гетце, Ройс, Левандовський. Тренер — Юрген Клопп. «Реал»: Дієго Лопес, Рамос, Варан, Пеле,

Коентрау, Гедіра, Габі Алонсо (Кака, 80), Модрич (Ді Марія, 68), Езил, Ігуайн (Бензема, 68), Роналду. Тренер — Жозе Моурінью. Рефері — Бьорн Кейперс (Нідерланди). Дортмунд. Стадіон «Сігнал Ідуна Парк». 65 829 глядачів. 20 градусів.

Либонь, мало хто наважився б передбачити, що обидва іспанські гранди потраплять до непристойної ситуації у півфіналі Ліги чемпіонів. Але після розгрому «Баварією» «Барселони» з рахунком 4:0 дортмундська «Боруссія» не гірше впоралася з «Реалом», також забивши в його ворота чотири м'ячі,

але й один таки пропустив.

Уніцію суперники завершили перший тайм. Але варто відзначити, що у ньому дії чорно-жовтих були привабливіші. Вони володіли ініціативою і, зрештою, заслужено вийшли вперед. Шикарна атака широким фронтом вийшла у господарів. Гетце зліва виконав відмінну подачу в район воротарського майданчика, де Левандовський виграв позицію в Пепе і вшпагаті проштовхнув м'яч у ворота. Швидкий гол якийсь легко дався «Боруссії».

Зрівняти рахунок королівському клубу з Мадрида вдалося після

грубої помилки Гуммельса наприкінці тайму. Здавалося, що вся боротьба попереду. Але в другому таймі «Боруссія» показала, що нині перебуває у ліпшій формі, ніж опонент. Її гравці діяли з більшим бажанням, краще рухалися, продемонстрували чудову реалізацію, вигадку. Господарі одночасно зі швидкими ефективними атаками пресингом придушували всі починання «Реала», котрий до пуття й атак повноцінних не провів.

А «Боруссія» в другому таймі ще тричі протягом одинадяти хвилин уразила ворота мадридців. І знову бомбардирський хист

продемонстрував форвард збірної Польщі Роберт Левандовський, котрий, безумовно, вписав своє ім'я в історію — покер у півфіналі Ліги чемпіонів, та ще й у ворота самого мадридського «Реала», не кожному під силу.

Однак попри незаперечну вікторію «Боруссії», їй треба не розслаблятися і бути за тиждень у Мадриді максимально зібраною. Зустріч на «Сантьяго Бернабеу», можливо, не стане такою формальністю, як матч у Барселоні. Гол «Реала» у Дортмунді все-таки залишає маленькі шанси «вершковим» на порятунок.

Перинатальний центр побудують до перших морозів

Сучасне приймальне відділення, анестезіологія та інтенсивна терапія, лабораторно-діагностичний блок, Центр планування сім'ї, індивідуальні та сімейні пологові зали, операційні — все це і не тільки розміщуватиметься в майбутньому Закарпатському перинатальному центрі. Лікарня розташується в реконструйованому п'ятиповерховому корпусі поблизу Ужгородського пологового будинку. Загальна вартість проекту — 87 мільйонів гривень, левову частку яких профінансує держава, повідомили «Голосу України» в облуправлінні охорони здоров'я.

Новий заклад відповідатиме європейським стандартам. Там діятиме Центр телемедицини: місцеві фахівці, за потреби, зможуть консультуватися зі столичними колегами та лікарями з Європи. А ще буде створено кількасот метрів так званих «чистих приміщень» — особливо стерильних палат та операційних. «До початку реалізації проекту таких медзакладів, який ми створюємо і на Закарпатті, не було в жодному регіоні України. Цим національним проектом запроваджується нова філософія побудови роботи лікарні, — наголосив керівник національного проекту «Нове життя — нова якість охорони материнства та дитинства» Віктор Сірман під час зустрічі з керівництвом області.

Також відзначено, що проект будівництва перинатального центру Закарпаття підтримується найвищим керівництвом держави. Відтак багато підготовчих робіт уже зроблено і ніщо не заважає розпочати роботу цього року, щоб максимальний обсяг запланованого виконати вже до перших морозів. Для цього впродовж найближчих тижнів завершать коригування документації, а також створять спеціальну робочу групу.

— Термін для залагодження всіх моментів до початку робіт — місяць від сьогоднішнього дня. Щоб максимально ефективно та фахово підійти до роботи, одразу створюємо спеціальну робочу групу, до складу якої ввійдуть керівник управління охорони здоров'я, начальник управління капітального будівництва, мій перший заступник, — резюмував голова Закарпатської облдержадміністрації Олександр Ледида.

Минулого тижня Олександр Ледида порушив питання будівництва обласного перинатального центру під час зустрічі з Президентом України та отримав повну підтримку (див. «Голос України» від 19 квітня). І столичні фахівці вже прибули до Ужгорода для спільної з місцевими спеціалістами роботи над проектуванням і зведенням центру матері та дитини.

Василь НИТКА.

Закарпатська область.

Планують масове оздоровлення

Нинішнього літа на Чернігівщині планують забезпечити оздоровчими та відпочинковими послугами понад 58 тисяч дітей шкільного віку, що становить 67 відсотків від їх загальної кількості. Про це повідомив виконуючий обов'язки заступника голови облдержадміністрації Юрій Музика 18 квітня під час засідання обласної міжвідомчої комісії з організації відпочинку та оздоровлення дітей і учнівської молоді. Влітку нинішнього року на Чернігівщині планують функціонувати 26 дитячих закладів оздоровлення. Відпочинкові послуги в області надаватимуть 504 табори з денним перебуванням, 13 таборів праці і відпочинку та 2 наметові містечка. Загалом на оздоровчі послуги дітям в області мають витратити 43 мільйони гривень.

Сергій ПAVЛЕНКО.

Чернігівська область.

Вимога одна — виконувати закони

ХТО ОБРАЖАЄ ПЕДАГОГА

Останнім часом істотно активізувалася робота Профспілки працівників освіти і науки України. Це переконливо довів її лідер Георгій Труханов, виступивши нещодавно на шостому пленумі Центрального комітету профспілок.

Спільними зусиллями спілчан та профільного міністерства чимало освітянських проблем розв'язано, зазначив він, навівши численні приклади успішної співпраці. Але ще рано говорити, що всі законні права педагогів захищені. Скажімо, після протестних акцій вдалося домогтися прийняття Кабінетом Міністрів України постанови № 373 про встановлення з 1 вересня 2011 року надбавки за престижність педагогічної праці у розмірі 20 відсотків посадового окладу, що забезпечить соціальну справедливість, сприятиме підвищенню престижу та

ДОСЛІВНО

«Поділяємо висновки міжнародних організацій, що вища освіта у цивілізованому світі не може бути лише засобом задоволення потреб ринку праці у фахівцях, переважно мірою вона є духовною потребою суспільства та капіталом для подальшого економічного розвитку країни, тому розраховуємо в цьому контексті на підтримку міністерства».

Георгій ТРУХАНОВ.

оцінки праці педагогів. Але її досі не отримують працівники дитячо-юнацьких спортивних шкіл, науково-педагогічні, наукові працівники. Інша проблема — не допустити збільшення показника кількості студентів на одного викладача, як це передбачено Національним планом дій на 2013 рік. Під час його ухвалення не врахували думку профспілки. Вона не поділяє висновки Комітету з економічних реформ, що індикаторами успіху реформ у вищій освіті є збільшення показника кількості студентів на одного викладача до 18 осіб. Адже

очевидно, що досягти якісніших результатів у процесі підготовки кваліфікованих фахівців можна саме через зниження рівня інтенсифікації праці викладача, зменшення його навантаження. Беручи до уваги, що, за даними статистики, чисельність науково-педагогічних працівників на початок поточного навчального року становила близько 119,4 тисячі осіб, запровадження такого «індикатора успіху» призведе до скорочення майже 48 тисяч фахівців та до істотного погіршення умов роботи тих, хто залишиться. Попри балачки на всіх рівнях про потребу розширення автономії вищих навчальних закладів, досі не реалізовано вимоги статті 32 закону про вищу освіту стосовно самостійного затвердження структури та штатного розпису навчального закладу. Профспілка вимагає також змін Бюджетного кодексу в частині надання ВНЗ реального права відкривати поточні та депозитні рахунки в банках та користуватися банківськими кредитами тощо. У новому законі слід передбачити діючу частку прийому студентів на

перший курс за державним замовленням в обсязі не менш як 51 відсоток, не допускаючи зменшення показника підготовки фахівців з вищою освітою на кожні десять тисяч населення. Доцільним є ширше залучення коштів роботодавців до підготовки спеціалістів для підприємств та організацій недержавної форми власності. Профспілка і МОН прагнуть забезпечення соціальної справедливості оплати роботи працівників освіти. Особливої уваги потребує питання рівня оплати праці музичних керівників, інструкторів фізкультури, керівників гуртків, працівників методичних кабінетів, органів управління освіти, бухгалтерів, старших лаборантів, завідувачів лабораторій вищих навчальних закладів, інженерів з охорони праці, інших працівників. Не вдалося ще домогтися забезпечення державних гарантій підвищеної оплати праці за наукові ступені, вчені звання. «Наші спільні дії мають бути спрямовані на вдосконалення порядку осучаснення пенсій, збільшення коефіцієнту трудового стажу, законодавче врегулювання пи-

ФАКТ

Втрата вчителем заробітку через недотримання вимог законодавства щодо розміру базового посадового окладу ЄТС лише на ставці заробітної плати сягала в січні 2013-го близько 600 гривень, а враховуючи обов'язкові та можливі виплати — понад 1300 гривень на місяць. Науково-педагогічний працівник втрачає відповідно 1000 — 1800 гривень.

тання підвищення розміру пенсій педагогічним працівникам до 80—90 відсотків заробітку, як це передбачено Національною доктриною розвитку освіти», — зазначає керівник профспілки. На його думку, слід посилити контроль за проходженням працівниками закладів освіти безоплатних обов'язкових щорічних медичних оглядів. ЦК профспілки розраховує на підтримку міністерства щодо розробки та затвердження типового положення про санаторій-профілакторій ВНЗ, спрощення процедури отримання медичної довідки, необхідної для оздоровлення студентів у них. Потрібно домогтися реалізації державних гарантій педагогічним працівникам сільської місцевості та селищ міського типу на безоплатне користування

житлом з опаленням та освітленням незалежно від отриманого ними заробітку відповідно до ухвали Вищого адміністративного суду України, запровадження ефективного механізму забезпечення педагогів квартирами тощо. Спілчани переконані, що неряельно виконати указ Президента «Про заходи щодо забезпечення пріоритетного розвитку освіти в Україні», а також схваленої урядом Концепції з удосконалення оплати праці бюджетників, якщо не буде встановлено базового посадового окладу Єдиної тарифної сітки (ЄТС) на рівні, що перевищує мінімальну заробітну плату, та наближення розмірів посадових окладів педагогічних, науково-педагогічних працівників до визначених ст. 57 закону про освіту.

Іван ІЛЛЯШ.

Коледжі віджили своє?

або Заклади швидше закриті, ніж відкриті

ЗА І ПРОТИ ОПТИМІЗАЦІЇ

Недавно цю проблему було озвучено на сесії Кіровоградської обласної ради. Мова — про тяжкий для обласного бюджету фінансовий тягар, створений Олександрійським педагогічним коледжем.

На Кіровоградщині добре знають і цінують Станіслава Гайдуга — директора закладу, високопрофесійного педагога й методиста. На думку депутата обласної ради Ігоря Добрянського, педагогічний коледж повністю вичерпав своє призначення. Нині підготовка фахівця тут стає приблизно в 250 тис. гривень. Станіслав Гайдук бачить кілька варіантів виходу із ситуації. Перший (він є найреальнішим і найбажанішим) — приєднати коледж до місцевого державного педагогічного університету. Другий — змінити рівень акредитації, третій — розпочати процедуру приватизації. І останній, який поки що не подобається нікому, — закрити заклад.

Питання про приєднання до КДПУ вже порушувалося, але поки що безрезультатно. Якщо ж цей варіант не буде обрано, то, на думку Станіслава Гайдуга, треба буде розглядати варіант ліквідувати заклад. Сумно, що про фінансову неспроможність його утримання заговорили в рік святкування 95-річчя видатного вітчизняного педагога-новатора Василя Сухомлинського, ім'я якого носить Олександрійський педагогічний коледж...

А тим часом

Постійна комісія Кіровоградської міської ради з питань освіти, науки, культури, фізичної культури і спорту та мо-

лодіжної політики розглянула звернення щодо ліквідації Кіровоградського кібернетико-технічного коледжу. Чиновники стверджують, що питання виникло через систематичну заборгованість із зарплати та недобір студентів. Більшістю голосів члени комісії ухвалили рішення рекомендувати сесії міської ради ліквідувати Навчально-науковий педагогічний комплекс (ННПК), у складі якого був коледж та інші навчальні заклади. Після ліквідації ННПК, якщо сесія схвалить таке рішення, на переконання її ініціаторів, міська рада зможе погасити заборгованість із заробітної плати перед педагогічним колективом. Сума боргу становить 1,4 мільйона гривень. Після цього, на переконання заступника міського голови Ігоря Василенка, сам коледж нібито зможе розпочати роботу з чистого аркуша.

ІНФОРМАЦІЯ ДО РОЗДУМІВ

Серед поінформованих кіровоградців побутує думка, що на приміщення ННПК (на знімку), розташоване в самому центрі Кіровограда, не виключено, хтось давно «поклав око». Хто саме, дізнаємося згодом.

У регіоні, крім чиновника, в це ніхто не вірить. Крім того, у працівників коледжу 15 серпня закінчується дія контракту. Не виключено, що цим «чистим аркушем» могло б стати приєднання закладу до Кіровоградського національного

технічного університету. Проте тут, мабуть, така сама ситуація, що й з Олександрійським педагогічним коледжем... До управління освіти офіційно звертаються представники навчальних закладів із пропозицією забрати студентів і навіть

викладачів. Серед них — коледж економіки і права імені М. П. Сая, інститут регіонального управління економікою та інші. Петро МЕЛЬНИК. Кіровоградська область. Фото автора.

Хто шукав, той знайшов

КЛАСНІ НОВИНИ

Столичні заклади професійно-технічної освіти провели традиційний ярмарок професій для випускників 9—11 класів загальноосвітніх навчальних закладів. Учні ПТНЗ показали школярам майстер-класи, провели тренінги, виставки готової продукції. Вони успішно демонстрували свої уміння і розповіли про переваги професійно-технічної освіти. Майстер-класи проводилися спільно з фірмами-партнерами із використанням новітніх технологій. Ярмарок від-

відали близько шести тисяч старшокласників Києва. Харківський політехнічний інститут теж провів щорічний ярмарок робочих місць «Політех-2013». Але для студентів ВНЗ. Мета проекту — ознайомити дітей із сучасними тенденціями ринку праці, а також знайти відповідну компанію для практики та старту кар'єри. У свою чергу, для роботодавців «Політех-2013» — це можливість знайти талановитих студентів... Вл. інф.

Апетит приходить у затишку й комфорті

ЩО НА ОБІД?

«А ваша дитина наїдається в шкільній їдальні?» — запитала у батьків дітей міського навчально-виховного комплексу №9. Вони сказали, що раніше дітлахи не могли подужати порції. Тепер завдяки роз'яснювальній роботі педагогів і кухарів (не варто вдома годувати бутербродами, бо в школі чекає гарячий сніданок) учні привчили до правила «чистих тарілок». У цій їдальні господарює підприємець Валентина Гарах, яка виграла конкурс на забезпечення гарячим харчуванням у школах №№8, 9, 12. Пані Валентина улюбляє за кожного «клієнта». Щоб у їдальні було затишно й комфортно, посудом власним забезпечила. Кількість тих, хто харчується, дедалі зростає, що свідчить про якість послуг.

придбав салат із буряка, суп ячмінний, картопляне пюре, тушковану рибу з овочами, компот, два шматки хліба. Директор загальноосвітньої школи №15 Василь Слободянюк наполіг, щоб учні завжди мали свіжу випічку. У школах району, між іншим, теж не уявляють, як без пиріжків обходилися б. До речі, найменшым учням сільських шкіл виділили на сніданок лише 4,75 гривні... Бездоріжжя може залишити шкільні їдальні без продуктів, до того ж Кам'янецьчина — найбільший район країни. Як справляється з доставкою підприємець Валентина Строяновська, котра виграла тендер?

ЦИФРИ

Цьогоріч у Кам'янці-Подільському на харчування учня молодших класів передбачено 5,6 гривні. Діти-сироти, позбавлені батьківської опіки, із малозабезпечених родин харчуються на 9 гривень, а для чорнобильців міська рада прийняла окрему програму, в яку заклапа по 5,6 гривні на дитину. Директори ЗОШ кажуть: відмінно! Основні набори завезені завчасно, тож кухарі завше мають із чого готувати смачну їжу. Віра ШПИЛЬОВА. Кам'янець-Подільський.

Київ встигне виконати вимоги ЄС

Учора в Києві євроінтеграційні перспективи з Президентом України Віктором Януковичем обговорювали глави МЗС чотирьох європейських країн: Польщі, Данії, Нідерландів та Литви. «Ми сьогодні тут, щоб допомогти в досягненні спільного успіху для України та Європейського Союзу. І справді, у нас є можливість досягти історичного успіху для вашої країни і для вас особисто, пане Президенте», — зазначив глава польського МЗС Радослав Сікорський. Він також подякував В. Януковичу за рішення про помилування Юрія Луценка.

Переговори стосовно Угоди про асоціацію тривали довше очікуваного. Запланований на дванадцятю годину дня підхід до преси учасників перемовин було відтермі-

новано. На момент верстки номера зустріч закордонних дипломатів з Віктором Януковичем тривала. Водночас напередодні секретар Ради національної безпеки і оборони Андрій Клюєв після переговорів у Брюсселі з Європейським комісаром з питань розширення і політики сусідства Штефаном Фюле запевнив, що Україна виконає умови, необхідні для підписання Угоди про асоціацію з ЄС. «З десяти законів прийнято вже чотири, два з яких — у першому читанні. Я сподіваюся, що коли парламент повернеться з травневих канікул, до кінця місяця все законодавство також буде прийняте. Я переконаний в тому, що 71 пункт буде виконано», — запевнив Андрій Клюєв, інформує УНІАН.

Євроінтеграція

Білий слон — мрія, що на очах перетворюється в реальність

У Карпатах у містечку Татарів триває дводенна україно-польська конференція, присвячена відновленню астрономічної обсерваторії на горі Поп-Іван, яку ще називають Білий слон. Про цей амбіційний проект Прикарпатського національного університету ім. В. Стефаника і Варшавського університету «Голос України» уже писав не раз. Нині учасники чергової зустрічі — дипломати й експерти — підбили підсумки робіт, проведених протягом минулого року, а також обговорили план дій на 2013 рік.

Відкриваючи дискусію, Надзвичайний і Повноважний Посол України в РП Маркіян Мальський підкреслив особливу пріоритетність проекту, його значущість для україно-польських відносин: «Сьогодні багато говорять про минуле відносин України та Польщі. Певен, що з історичним минулим ми розберемося. Що стосується майбутнього, то воно — за цим проектом». У свою чергу консул Генерального консульства РП у Львові Мачей Зіневич згадав, що спочатку ідея відновити обсерваторію на горі Поп-Іван була схожа на романтичне божевілля, «однак сьогодні ні в кого з нас не виникає навіть тіні сумніву, що ця прекрасна мрія стане реальністю». За словами

директора студій Східної Європи Варшавського університету Яна Малицького, ініціатори проекту щасливі, що протягом багатьох років ставлення керівників наших держав до цього проекту залишається незмінним. Ректор Прикарпатського університету ім. В. Стефаника Ігор Цепенда додав, що до проекту проявляють увагу не тільки політики та бізнесмени, а й волонтери із числа місцевих жителів, а також студентів України й Польщі, які бажають брати участь у цьому історичному проєкті.

Торік була проведена консервація об'єкта, роботи, метою яких було зупинити його руйнування. Зокрема, більшу частину стародавнього будинку накрили мід-

ним дахом, відновлено частину внутрішніх перекриттів. У ході конференції обговорювалася маса технічних питань, зокрема, був проведений докладний моніторинг того, як новий дах переживе сувору зиму. Що стосується планів на рік нинішній, то представник Бюро інвестиційних проєктів Варшавського університету Ян Тегельський повідомив: після травневих свят будуть завершені формальності для одержання від Міністерства культури й національної спадщини Польщі гранту на 110 тис. злотих (близько 30 тис. євро). За ці гроші, а також спонсорські внески планують провести ревізію всіх площ обсерваторії, відновити сходи в головному корпусі, а також відновити госпчастину, де обладнають кімнати для представників високогірних рятувальних загонів та лісників Карпатського національного парку. Також буде завершено остаточної архітектурний проєкт.

Яна СТАДІЛЬНА.

Парадокси Кіпру: криза триває, а мітингувальники хвалять президента

Ще зовсім донедавна ця маленька острівна держава на перетині Африкансько-Середземноморських шляхів у більшості українців асоціювалася з офшорними зонами, до яких, наче в чорне провалля, стікалися кошти більшості можновладців та олігархів з інших держав.

А ось про те, що Кіпр ще й цудова туристична оаза, де розвинені практично всі види туризму — від пляжного до релігійного та історичного, знали лише одиниці наших співвітчизників.

Цього року кіпріоти обрали нового президента. Здобувши перемогу на виборах, Нікос Анастасіадіс заявив: «Нинішнє голосування означає початок нової ери для держави». Ця нова ера розпочалася із фінансової кризи. Сьогодні про Кіпр говорять усі. І говорять усяке.

Як живеться сьогодні кіпріотам? Чи правда, що родина президента напередодні кризи вивезла свої заощадження із держави? Чому, коли в країні криза, мітингувальники хвалять президента? Чи поменшало відвідувачів у кіпрських ресторанах? Чи підтримує Нікосія євроінтеграційні наміри України на листопадовому саміті у Вільнюсі?

На ці та інші запитання телеведучої Надії Базів відповідають Президент Кіпру (на знімку) та пересічні кіпріоти — дивіться у неділю, 28 квітня, о 10.05 у програмі «Аудієнція» на Першому Національному.

Фото надано Першим Національним телеканалом.

У Меркель польське коріння

Днями прем'єр Польщі Дональд Туск відвідав Берлін, де взяв участь у презентації біографії Ангели Меркель (на знімку). Серед ключових моментів — нововідкритий штрих у біографії канцлера ФРН. З'ясувалося, що вона має польське походження. Дідусь Ангели мешкав у місті Познань. Це відкриття належить журналістові видання «Зюддойчецайтунг» Стефанові Корнеліусу — авторові нової біографії німецького лідера —

«Ангела Меркель. Канцлер та її світ».

Отож достеменно встановлено, що дідусь Ангели Меркель Людвіг Казмерчак народився у місті Познань, яке тоді було у складі Німецької імперії. Коли після першої світової війни місто відійшло до II Речі Посполитої, Людвіг Казмерчак емігрував углиб Німеччини. Батько Ангели Меркель народився вже у Берліні. З'ясовується, він прийшов на світ як Горст Казмерчак. Коли йому виповнилося чотири роки, родина змінила польське прізвище на німецьке: Каснер.

Аналітики звертають увагу, що нові дані біографії німецької канцлер, які зробили справжній фурор, насправді не повинні вважатись абсолютною несподіваними. Адже Ангела Меркель сама неодноразово згадувала про своє походження, зокрема, у виступі на Дні Церков (Гамбург, 1995 р.) та в інтерв'ю журналові «Шпігель» (2000 р.), в якому підкреслила, що «на одну четверту має польське походження». Щоправда, тоді цьому не надали особливого значення, бо вона ще не обіймала канцлерської посади.

Іван КОЗЛОВСЬКИЙ. Варшава.

ОГЛЯД ЗАРУБІЖНИХ ЗМІ

Четверте місце з виробництва електроенергії на АЕС

Агенція «Ассошіейтед пресс» наводить висловлювання глави українського уряду Миколи Азарова щодо можливості помилування найбільшчим часом Юлії Тимошенко. Наголошено на сумнівах українського урядовця в тому, що таке звільнення може відбутися до завершення всіх судових проваджень стосовно екс-прем'єрки. Розслідування висунутих їй звинувачень, вважає агенція, може тривати багато місяців, а то й декілька років.

«Бі-бі-сі» у своєму репортажі про нелегальні шахти в Україні зазначає: те, що 20 років тому було для багатьох способом звести кінці з кінцями та заробити на шматок хліба, перетворилося на великий тінювий бізнес. Адже, за неофіційними даними, нелегальні шахти виробляють щонайменше 10 відсотків вугілля, що потрапляє на ринок. У той час, продовжує британський інформресурс, як загинув шахтарів на «копанках» є непоодиноким явищем,

власники «диких» шахт заробляють величезні гроші. Бо їм не потрібно платити податки та рейматися правами робітників на цивілізовану працю та відпочинок.

«Німецька хвиля» оприлюднила результати проведеного на її замовлення в Україні соціологічного опитування щодо довіри громадян до судової системи, яке відбулося цього місяця. Його результати засвідчили, що половина опитаних вважають процеси над опозиційними політиками виявом вибіркового правосуддя. Протилежної точки зору дотримуються 19 відсотків. Понад третина респондентів не змогла дати оцінку цим процесам.

Водночас більшість опитаних — 72 відсотки — були одноставні в тому, що суди в Україні не є незалежними.

Німецький інформресурс присвятив також велику статтю ядерній енергетиці в Україні та безпеці її АЕС. Як свідчать офіційні дані, повідомляє

ФОТОФАКТ

Учора в Києві відбулося офіційне відкриття Парку імені Гейдара Алієва, зведеного представництвом нафтової компанії SOCAR. Захід було приурочено до 90-річчя з дня народження узбецького лідера, який помер 2003 року.

«Німецька хвиля», Україна вийшла на четверте місце в світі з виробництва електроенергії на атомних електростанціях. При цьому наводиться оприлюднений цього місяця у звіті Державної інспекції ядерного регулювання за 2012 рік висновок про те, що всі українські АЕС працюють у безпечному режимі.

Водночас, зазначається у статті з посиланням на експертів

Національного екологічного центру України, якщо держава була не в змозі спрогнозувати й попередити обвал даху на ЧАЕС, то чи це не є підставою сумніватись в її спроможності гарантувати радіаційну безпеку атомних електростанцій.

Інформагентство «Блумберг», повідомляючи про рішення прем'єр-міністра Польщі Дональда Туска звільнити з посади мі-

Фото Сергія КОВАЛЬЧУКА.

ністра державного майна Миколу Будзановського через його слабкий контроль над державними підприємствами у зв'язку з підписанням меморандуму про будівництво газопроводу разом з «Газпромом», зазначає: «Польща прагне скоротити залежність від імпорту російського газу шляхом активізації поставок палива з інших країн ЄС та збільшення власного видобутку. Вона також не бажає ізолювати Україну, споруджуючи обхідні газогони на власній території».

Аналогічний коментар стосовно рішення польського прем'єра надрукувала й «Вашингтон пост». Крім того, це видання підкреслило, що невдоволення роботою згаданого польського міністра зростало тривалий час через фінансові проблеми авіакомпанії «ЛОТ» та порушення стандартів у діяльності керівництва варшавської біржі.

Підготував Ігор ІЦЕНКО.

ФОТОФАКТ

Учорашній день у Бангладеш було оголошено жалобним. Кількість загиблих через обвалення восьмиповерхового будинку в місті Савар сягнула 175 осіб, потерпілих — понад тисяча.

Фото Xinhua/Укрінформ.

Працівники прокуратури та УБОЗ УМВС України в Рівненській області затримали керівника одного з районних підрозділів державної податкової інспекції під час отримання хабара у сумі 25 тис. грн., повідомляє наш власкор Олександра Юркова

Понад 270 приписів та 169 вимог, зокрема, встановити дорожні знаки, що попереджують водіїв про ями на дорогах, направили за підсумками перевірки автошляхів працівники Миколаївської ДАІ, інформує наш власкор Ірина Нежигай

Батьки — трудові мігранти не відмовляться від заробітку

Складно передбачати міграційні потоки як для України, так і для інших країн. Однак є кілька факторів, які дають підстави стверджувати: трудова міграція з України не зменшуватиметься, а навпаки — зростатиме. Про це заявив голова представництва Міжнародної організації з міграції в Україні Манфред Профазі у Києві під час круглого столу, де обговорювалися родинні наслідки трудової міграції. Приводом для дискусії на актуальні для нашої країни теми заробітчанства та розриву комунікаційного зв'язку між батьками і дітьми стала книга «Мама по скайпу», що вийшла у «Видавництві Старого Лева».

— Одна з причин, що провокує проблему, — демографічна ситуація як в ЄС, так і в Росії. Зважаючи на старіння і зменшення кількості населення в цих країнах, вони і надалі закликати-муть трудових мігрантів до себе, зокрема з України, — зазначив представник MOM.

Кілька років тому в нашої країні налічувалося більше 200 тисяч дітей, які росли без батьківського піклування, бо мами і татусі працювали за кордоном. За прогно-

зами фахівців, їхня кількість лише збільшуватиметься.

— 1,5—2 мільйона співгромадян працюють за межами країни, — зазначає головний науковий співробітник Національного інституту стратегічних досліджень Олена Малиновська. — Наші жінки-заробітчани зазвичай мають вищу освіту і частіше, ніж чоловіки, роками і навіть десятиліттями перебувають на заробітках. Здебільшого працюють у домогосподарствах. Най-

частіше в Італії і Греції. В Іспанії, Польщі, Росії — жінок і чоловіків порівно. Вирівнялася гендерна ситуація і в Португалії, хоча міграція туди починалася як суто чоловіча. Висока частка серед мігранток — розлучені жінки або вдови. Більшість з них мають дітей, турбота про яких є основною мотивацією для виїзду.

Експерти відзначили цікавий феномен, який побачили, коли проводили дослідження грошових переказів трудових мігрантів. Виявилося, що батьки, які працюють за кордоном, пересилають дитині гроші не залежно від її віку, фінансово підтримують навіть 40-річних чад.

— Приймаючи рішення їхати працювати за кордоном, варто порадитися зі своїми дітьми, —

каже психолог Всеукраїнського благодійного фонду «Запорука» Мар'яна Нич. — А перебуваючи там і спілкуючись телефоном чи скайпом, потрібно бути максимально відвертими у розмовах, не перетворювати їх на формальність: «Привіт, як справи? —

Та все добре. — А у тебе як? — Теж добре».

Мовляв, так вибудовується бар'єр у стосунках між батьками і дітьми, який після об'єднання родини буде тяжко зруйнувати.

Ольга ВІТЕР.
Мал. Олександра МОНАСТИРСЬКОГО.

Кожен десятий документ видається на Львівщині

З 330 тисяч закордонних паспортів, які отримали громадяни України (станом на 22 квітня), 33 тисячі припадає на Львівщину. Про це заявив начальник Державної міграційної служби у Львівській області Ярослав Скиба. Ця обставина спричиняє неабиякі труднощі в роботі міграційної служби, адже її штат майже такий само, як і в інших областях України, натомість навантаження на одного працівника набагато вище. Утім у багатьох районних підрозділах ще немає обладнання, яке б давало змогу повноцінно приймати документи від мешканців.

Значна частина Львівщини потрапляє в зону малого прикордонного руху, тож закордонний паспорт дає можливість бодай частині галичан заробляти за рахунок прикордонної торгівлі. Ярослав Скиба найбільші надії покладає на запровадження біометричних паспортів, що значно спростить нашим громадянам можливість подорожей за кордон. За його словами, область стане однією з трьох пілотних, де їх почнуть вводити.

Олександр СИРЦОВ.

У журналістських лісах шумітимуть дуби і буки

Десять тисяч саджанців висадили журналісти Житомира й Бердичева на території урочища «Великі Деревичі», що неподалік райцентру Любар. Минулої весни медійники садили дуби, сосни, модрина. Цього року — бук європейський. На Житомирщині він росте лише в заказнику «Бучина», який було закладено 1968 року. Лісівники кажуть: доки дерева досягнуть зрілого

віку, треба чекати півстоліття. Поряд із заказником тепер з'явилося ще два гектари молоденьких буків. Найкраще на толоці працювали журналісти Олена Майданович з радіостанції «Житомирська хвиля» та Сергій Фещенко з інтернет-видання «Репортер Житомира», яким лісівники вручили по банці меду зі своєї пасіки, повідомляє наш власкор Олексій КАВУН.

Зазеленіє медійний ліс і на Тернопільщині. В урочищі Кривки Микулинського лісництва журналісти посадили 1200 молодих дубочків. За словами голови Тернопільського прес-клубу Тетяни Тарасенко, в акції взяли участь співробітники понад 30 видань.

Справжній дубовий гай — понад сто саджанців — посадили кореспонденти газет «Голос України» Любов Левицька і Микола Шот з «Урядового кур'єра».

— Дуб — головне дерево Поділля і Тернопільщини зокрема, — розповідає заступник начальника обласного управління лісового і мисливського господарства Ігор Гуменюк. Навесні з'явиться 600 гектарів нового лісу. Окрім дуба, садимо сосну, модрина, клен, на узліссях — терен і калину. Маємо достатньо саджанців, тож допомога журналістів дуже доречна, інформує наш власкор Любов ЛЕВИЦЬКА.

Виросте зелене кільце-фільтр

Луцьке міське сміттєзвалище, що в селі Брише, незабаром оточать захисним зеленим кільцем. Працівники Волинської ОДА та Державної екологічної інспекції цієї весни висадили тут п'ять тисяч дерев. Озеленення території навколо сміттєзвалища розпочалося кілька років тому. Голова ОДА Борис Клімчук закликав усіх небайдужих приєднатися до екологічної акції, яка допоможе оздоровити довкілля.

Микола ЯКИМЕНКО.
Волинська область.

Розробили заходи, щоб підвищити доходи

Порівняно з іншими областями оплата за роботу сільських трудівників Чернігівщини менша на 10 відсотків. Про це на розширеній колегії повідомила начальник відділу економічного аналізу, прогнозування

розвитку АПК та соціально-трудова відносин департаменту агропромислового розвитку Чернігівської облдержадміністрації Олена Ячна. Тож її учасники підписали спільне рішення, згідно з яким зобов'язано всі

відповідні служби вжити стимулюючих заходів щодо оплати праці згідно з колективними договорами та галузевою угодою.

Сергій ПАВЛЕНКО.
Чернігівська область.

КАЛЕЙДОСКОП ВІСТЕЙ

«Сумихімпром» виставлять на аукціон

Фонд державного майна України почав підготовку до продажу 92,75% акцій ПАТ «Сумихімпром» — донедавна одного з флагманів вітчизняної хімічної галузі. Раніше повідомляли, що держава сподівалася виручити за підприємство близько трьох мільярдів гривень.

І хоча ФДМУ планує продавати акції на аукціоні, їхній покупець уже давно відомий. Сьогодні підприємство повністю перебуває у власності держави, тож чи варто його взагалі пускати з молотка, що може призвести до знищення чи скорочення виробництва?

Створено Центр кар'єри

У Сумах підписано угоду між обласним центром зайнятості і Сумським державним університетом про створення в навчальному закладі першого в Україні Центру кар'єри.

У ньому студенти вишу зможуть отримати інформацію про вакансії на ринку праці в області і в інших регіонах, вчитимуться складати резюме, готуватимуться до співбесіди з потенційними роботодавцями.

— Наше спільне завдання — допомогти випускникам знайти цікаву роботу та зробити успішну кар'єру, — прокоментував від-

криття центру ректор університету Анатолій Васильєв.

У подальшому аналогічні центри планують створити в усіх вищих навчальних закладах Сумщини.

Владислав ЖМУРКОВ.
Сумська область.

ЦИФРА

730 вакансій пропонує Севастопольський міський центр зайнятості. Середній рівень зарплати на вільних робочих місцях — 1700 гривень. За словами директора центру зайнятості Валерія Ільченка, така винагорода на 70 гривень перевищує розмір допомоги по безробіттю.

Микола МАГДИЧ.
Севастополь.

Райцентр мільйонерів

Уперше на Херсонщині двоє мешканців райцентру Велика Лепетиха задекларували річний дохід у сумі 1,2 та 1,3 мільйона гривень, отриманий від продажу збіжжя та овочів. За словами начальника управління ДПС області Валерія Шмуринова, інші сім мільйонерів (загалом

вони повідомили про дохід у сумі близько 35 мільйонів гривень) живуть у містах Херсон та Каховка і до сільського господарства не мають жодного стосунку, бо заробили свої капітали на інвестиціях та продажу нерухомого майна.

Сергій ЯНОВСЬКИЙ.
Херсонська область.

Серед родин з дітьми бідних удвічі більше

До таких висновків дійшла статистика після вивчення родин. Майже сорок відсотків сімей краю мають дітей. У двох третинах з них виховують одного малюка і лише у двох зі ста — троє та більше дітей.

Грошей на їх виховання вистачає не всім. Якщо загальна частка домогосподарств із середніми доходами, нижчими від прожиткового мінімуму, — близько 13%, то серед домогосподарств з дітьми вона удвічі більша. В останніх на кожного в місяць припадає 1231 гривня, тоді як у решти майже на третину більше.

Вартість харчування у бездітних родинах на 31% вища, а у домогосподарств з малюками вона становила у середньому лише 21,2 гривні на особу на добу. Тож їм доводилося споживати за місяць у півтора разу менше олії, майже наполовину менше риби, овочів і навіть хліба, а картоплі, молока, м'яса — на третину менше.

Ірина КОЗАК.
Хмельницький.

Короткий інструктаж від Ігоря Гуменюка — і перший саджанець від «Голосу України» у землі.

Фото Миколи ШОТА.

Михайло Поплавський мріє випередити Голівуд

«Співочий ректор» відсвяткував 20-річний ювілей на посаді

21 квітня 1993 року Михайло Поплавський став виконувачем обов'язків ректора Київського державного інституту культури. Тоді заклад мав лише два факультети, на яких навчалось не більш як 850 студентів. За першу двадцятирічку ректорства Михайла Михайловича очолюваний ним виш пережив революційні, та найголовніше — еволюційні, зміни: отримав статус національного університету, найвищий рівень акредитації та всеукраїнську популярність. Щоб не говорили про «співочого ректора», та саме він та його команда є «винуватцями» того, що сьогодні Київський національний університет культури і мистецтв став потужною освітньою корпорацією із 18 філіями по всій країні та понад 15 тисячами студентів. Цього тижня відбулося святкування ювілею ректорства Поплавського. Вітали всі: політики, громадські діячі, та чи не найприсмнішими, за словами Михайла Михайловича, були для нього привітання з уст студентів та випускників.

— Кожен, хто перебуває поряд з ним, автоматично заражається його життєвим оптимізмом. Він дуже молодий духом, вільно і головне широко живе. Усі новаторства, що сьогодні втілюються в університеті, — тільки завдяки його любові до своєї роботи, — сказала, вітаючи Михайла Поплавського, народна артистка, герой України і за сумісництвом професорка цього університету Ніна Матвієнко.

А починав свій трудовий шлях Михайло Поплавський машиністом електровоза на шахті на Донеччині. В армії був механіком-водієм бойової машини піхоти. І лише після демобілізації пов'язав своє життя з культурою. Не розмінюючись на дрібниці, у ві-

ці 21 року він одразу став директором сільського Палацу культури, а трохи пізніше — і районного. Мріючи про вищу освіту, Михайло Поплавський наважується вступати до інституту культури. У 24 роки майбутній ректор сів на студентську лаву. І вже тоді, на першому курсі, вирішив: після закінчення інституту культури стане його ректором!

— Я безмежно щасливий, що очолюю цей прекрасний богемний Національний університет культури і мистецтв. І національний він не тільки по формі, а і по змісту, і головне — по духу. Бо ж сьогодні девіз нашого закладу: тримаймо українську хвилю! Ми, як можемо, проповідуємо національну куль-

Ніна Матвієнко та Михайло Поплавський.

туру, — розповів на святковій прес-конференції журналістам Михайло Поплавський. — Своїх студентів навчаємо філософії лідерства. Мої «поплавки» мають атакувати життя, бути оптимістами, мати впевненість, віру і досягати тої мети, до якої ідуть.

Можливо, саме тому нині КНУКіМ входить до п'ятірки найпопулярніших вишів країни. Та зупинятися на досягнутому ректор і не думає. Стратегічний план — випередити Голівуд. «Маю мрію, щоб бренд «Київський національний університет культури і мистецтв» у світі був на пер-

шому місці, а Голівуд — на другому», — без зайвої скромності каже Михайло Михайлович. І зізнається, мовляв, знає, що далеко не всі в країні про нього відгукуються позитивно. Але всім, хто його критикує, «співочий ректор» дякує.

— Якщо мене критикують, значить — я на правильному шляху. Завжди так говорю: кажіть про мене що завгодно, головне прізвище не переплутайте. А ті, хто мене не люблять — то їхні проблеми. Бо особисто я люблю всіх, і всіх прощаю, — каже М. Поплавський.

Сьогодні ректор із 20-річним стажем переко-

нує: він знайшов себе і реалізувався на 200 відсотків. Підняв рідний університет на новий щабель, втілює у життя кілька вкрай важливих національних проектів. «І коли Поплавський піде, то лишиться по собі не пам'ятник, а сучасний університет культури, всеукраїнський дитячий проект «Крок до зірок», проект «Українська пісня», який навіть потрапив до книги рекордів Гіннеса, відроджену українську кухню», — підсумував ректор Поплавський.

Віктор ДЕЙНЕКА.
Фото Олександра КЛИМЕНКА.

Хлібопекарі вийшли під Кабмін

Біля Кабінету Міністрів України вчора трудівники хлібобулочного цеху хлібокомбінату №12 провели пікет. Акцію спричинило підписання керівництвом хлібокомбінату наказу, який передбачає скорочення чисельності працівників та зміни до штатного розкладу. Зокрема йдеться про скорочення всього хлібобу-

лочного цеху. Люди кажуть, що керівництво намагається різними методами довести хлібозавод до банкрутства. Іншим підприємствам уже передали замовлення на виготовлення продукції хлібозаводу №12 — це «Хліб на хмелю» і хліб «Святошинський».

Фото
Андрія НЕСТЕРЕНКА.

Влада та духовенство — за здоровий спосіб життя

Влада та церква мають об'єднати зусилля в боротьбі з алкоголізмом серед молоді. Про це йшлося на зустрічі голови Миколаївської облдержадміністрації Миколи Круглова з керівниками релігійних християнських організацій області.

Він розповів про соціально-економічну та суспільно-політичну ситуацію на Миколаївщині. Митрополит Миколаївський і Очаківський Питирим підкреслив необхідність збереження сімейних цінностей: «Треба думати про найголовніше — про мораль, нам потрібно зберегти духовність». А на думку єпископа Вознесенського та Первомайського Олексія, «ми маємо закликати суспільство до єдності».

Ірина НЕЖИГАЙ.
Миколаївська область.

Великодні рушнички до свята повернуть власникам

В Івано-Франківському обласному краєзнавчому музеї відкрито виставку рушників для великодніх кошків. За словами організаторки — журналістки Галини Філіпової — великодні рушники нарівні зі шлющими та тими, що висять над образами, є своєрідними сімейни-

ми оберегами, тож їх рідко віддають з дому в чужі руки. Але в Галини Філіпової була давня мрія — зібрати на виставці ці великодні атрибути. Люди відгукнулися на її прохання в соціальних мережах — вишиті рушники передавали автобусами з усіх районів Прикарпаття.

Так назбиралося 177 робіт, виконаних у різних техніках: хрестиком, гладдю, бісером. Є серед них і старовинні, ще з початку минулого століття. Мотиви вишивки здебільшого канонічні — хрести, пасочки, писанки, вербові гілочки, янголята.

Експозиція буде короткотривалою, оскільки людям потрібно повернути рушнички до Великодня. До речі, Марії Неміш — найстаршій майстрині, яка передала свій рушник, уже виповнилося 78 років.

Галина БРУХАЛЬ.
Івано-Франківськ.

Журі відзначило кращих

12 школярів Кузнецовська, що на Рівненщині, стали переможцями конкурсу на кращий малюнок «РАЕС — добробут — Батьківщина», ще 60 його учасників отримали грошові винагороди від РАЕС. Усього ж на конкурс було подано 140 робіт.

На знімку: робота «Україно, розквітай!» дев'ятикласниці Ольги Абрамович отримала першу премію.

Фоторепродукція
Івannya КОЛЬ.

ДО ДНЯ ПЕРЕМОГИ

Визволителям призначили стипендії

Щомісячні стипендії від Вінницької міськради отримуватимуть фронтовики, які в березні 1944-го визволяли місто від німецько-фашистських загарбників. Рішення про встановлення грошових виплат у розмірі прожиткового мінімуму прийнято вчора на засіданні виконкому.

— Спочатку була пропозиція виплачувати визволителям по 500 гривень на місяць, але ми вирішили збільшити суму до рівня прожиткового мінімуму, тобто до 894 гривень, — каже заступник міського голови Вінниці Валентина Балицька. — Стипендії призначено тільки тим людям, які брали участь у визволенні нашого міста і нині проживають у Вінниці. Загалом таких 14 осіб.

Крім того, цього року, за словами Валентини Балицької, держава виділила вісім мільйонів гривень для доплат ветеранам та учасникам війни. Ці кошти виплачено майже п'яти тисячам мешканців Вінниці.

Віктор СКРИПНИК.
Вінниця.

НАМ ПОВІДОМЛЯЮТЬ, ЩО...

...нічийні пам'ятники вже руйнуються

Один із відомих на Луганщині пам'ятників — монумент «Україна — визволителям» у Міловському районі починає руйнуватися. Його подальша доля залежить від рішення районної ради про поставлення споруди на баланс.

В області з 918 пам'ятників історії та монументального мистецтва на балансі перебуває тільки 552. Начальник відділу охорони культурної спадщини управління культури, національностей і релігій ОДА Володимир Виборний каже:

— Керівники деяких територій передають пам'ятники на баланс відділів культури. При цьому відділ культури повинен сам із собою укласти охоронний договір і сам себе карати за його невиконання. Це категорично суперечить не тільки чинному законодавству, а й здоровому глузду. В 30-й статті Закону «Про місцеве самоврядування в Україні» чітко зазначено, що забезпечення утримання в належному стані цвинтарів, інших місць поховання (братські та одиночні могили) й їх охорона перебувають у компетенції виконавчих органів сільських, селищних, міських рад. Однак ця норма не виконується. Серед тих, хто до тепер не поставив на баланс жодного пам'ятника, місто Кіровоград, Кременський і Попелянський райони.

Алла АНТИПОВА.
Луганськ.

...долю церкви вирішуватиме Феміда

Судове засідання щодо подальшої долі Свято-Володимирського храму, що в Новоархангельську, відбудеться в Кіровограді 17 травня.

З очільниками двох епархій — архієпископом Кіровоградським і Новоміроградським Іоасафом (УПЦ Московського патріархату) та єпископом Кіровоградським і Голованівським Марком (УПЦ Київського патріархату) — зустрівся голова Кіровоградської ОДА Андрій Ніколаєнко.

Він уже звернувся до мецената, який будував храм, з проханням узаконити споруду. «Жодних богослужінь там не відбуватиметься доти, доки суд не скаже своє слово щодо законного власника», — запевнив Андрій Ніколаєнко.

Наразі церква опечатана. Нагадаємо, на території храму стався конфлікт, в якому постраждали люди. Після спроби захоплення церкви невідомими особами та кількадечного силового утримання до розв'язання проблеми долучилися представники релігійних громад, а також політичних партій. Зокрема — «Свободи» та «УДАРу». Це призвело до сутичок як між громадянами з різними релігійними та політичними переконаннями, так і між ними та міліцією.

Петро МЕЛЬНИК.
Кіровоградська область.

У Запоріжжі проживає 3 494 постраждалих від аварії на ЧАЕС. Серед них 484 ліквідатори I категорії та 1399 — II категорії, 516 дітей. Усі вони отримали передбачені законом компенсації і виплати у повному обсязі, *інформує наш власкор Леонід СОСНИЦЬКИЙ*

Учора в Малій галереї Мистецького Арсеналу відкрилася виставка «МИ ЧОРНОБИЛЬ». На ній представлені фільми, спогади, карти, артефакти, інформація стосовно радіаційного забруднення та життя після чорнобильської аварії, *повідомляє «Пост Чорнобиль»*

Територія напівзабуття

ПОЧАТОК НА 1-Й СТОР.

Прип'ять — місто-привид

Тим часом наша дорога пролягає в місто енергетиків, місто молоде, місто перспективне. Це так би вам про нього сказали ще 27 років тому. Тепер це — місто-привид. Зупиняємося на головній площі Прип'яті. Декотрі мої колеги мають дозиметр. Фонить. І досить серйозно. Причому рівень радіації у різних місцях істотно відрізняється. І хоч організатори застерігають не звертати з тротуарів — там багато радіоактивного пилу — та не заходити в будівлі, які понад чверть століття не обслуговуються і вже в аварійному стані, проте пройти повз колишню школу і не заглянути було б не по-журналістському. Там вітер гортав старі підручники, чиїсь зошити... Трохи далі міська площа, на якій заварено колесо огляду. Кажуть, воно так і не зробило жодного оберту — відкривати парк атракціонів мали 1 травня 1986 року. Не судилося. Тепер у місті-примарі знімають усілякі

фільми. Приміром, і недавно картину «Земля забуття». Тут натрапляю й на групу ліквідаторів. Генерал-майор міліції Юрій Гричай розповідає, що за 27 років наважився прийти сюди вперше і, як і очікував, — шокований. Тоді запам'яталося красиве, доглянуте, молоде місто, тепер це суцільна руїна. Каже, влітку 1986-го вони зовсім не усвідомлювали масштабів катастрофи і до пуття навіть не підозрювали про всі її наслідки. Працювали в червні, а це сезон вишень, черешень, могли просто з дерев ними поласувати. Пан Юрій працював у слідчо-оперативній групі, яка займалася мародерами. Проте, каже, вони тут масовістю не відзначалися. Приїздили частіше колишні прип'ятчани. Їм боліло, що залишили свої речі, певні родинні реліквії, тож оперативники намагалися їх переконувати, застерігати. Одне слово, було більше профілактики, ніж покарань. Ще один ліквідатор, який назвався Володимиром Семеновичем, займався евакуацією. Каже, з його бригади, що

На центральній площі Прип'яті.

налічувала 25 осіб, половини вже немає на цьому світі. Загалом на центральній площі Прип'яті цього дня було людно. Це й зрозуміло — набижалася сумна дата. Приїдять ліквідатори, колишні мешканці, журналісти, офіційні делегації. 100—150 осіб їдуть з науковою метою, серед іноземців переважають

японці. Активізувалися й звичайні туристи. Як зазначили нам в адміністрації зони, за рік їх побувало понад 10 тисяч. Але хай там що, а люди тут лише тимчасові гості.

«Вектор» у правильному напрямі?

Ще одне наше місце відвідування — комплекс виробництв з дезактивації, транспортування, переробки та захоронення радіоактивних відходів із територій, забруднених внаслідок аварії на Чорнобильській АЕС, об'єкт «Вектор». Це кілька споруд з досить серйозними заходами безпеки. Поки що на «Векторі» тривають підготовчі роботи на першій черзі об'єкта. Тут зберігатимуться середньо- та низькоактивні відходи. Найнебезпечніші мають піти в інше сховище, це друга черга об'єкта, вона поки що на стадії розроблення.

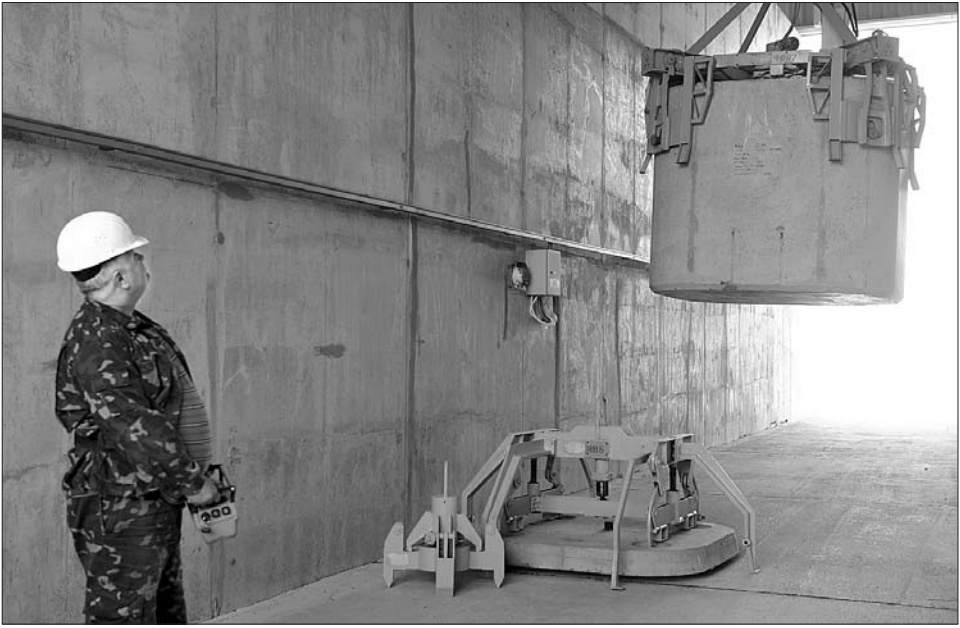
Як запевнив нас заступник директора комплексу Юрій Рейхтман,

роботи із захоронення проводитимуться чітко, злагоджено, а за переміщенням контейнерів з відходами стежитимуть із космосу. Тож жодних ексцесів, переконував, бути не повинно. Нині тут триває серйозна підготовча робота. Загалом, згідно з Указом Президента, розпочати захоронення мають у листопаді. Як відбуватиметься цей процес, нам змогли продемонструвати наочно (на знімку ліворуч). У ємностях на територію підприємства спеціальними автомобілями в супроводі спеціальних людей мають звозити радіоактивні відходи. Спеціальний пристрій «зчитає», чи насправді там саме те, що заявлено в паспорті вантажу. Потім ці ємності помістять у ще одну бетонну капсулу, всі порожнини в ній засиплють піском, іншою сумішшю, герметично запають і лише тепер перемістять у ще один, спеціально збудований бетонний бокс. До того ж, як запевнив нас Юрій Рейхтман,

звозитимуть на «Вектор» відходи лише українського походження. Технологія також розроблена українськими спеціалістами, а гарантійний термін зберігання радіоактивних відходів у таких контейнерах 300 років.

Станція докорінно змінює профіль

Згодом наш автобус прямує безпосередньо до колишньої атомної станції. Там поруч із зруйнованим реактором триває будівництво нового конфайнмента, або як звикли називати в народі, — саркофага. Особливість його спорудження в тому, що він будується на відстані 180 метрів від так званого об'єкта «Укриття», який споруджували поспіхом одразу після аварії і який за ці роки зазнав значної деформації. Для будівництва було створено спеціальний майданчик, з якого повністю зняли верхній шар ґрунту, дезактивували. Проте люди трудяться в спеціально-

ДОБРІ СПРАВИ

Її девіз — перемагати

Комусь вона може подобатись, комусь — не дуже, але майже всі визнають одну просту істину: Віра — особистість. Сильна, харизматична. Ненавидіти таких людей марно, однак і любити їх непросто. Я от належу до останніх і суджу про це з особистого досвіду. Бо ж, погодьтеся, навряд чи комусь подобається чути частіше критику на свою адресу, аніж компліменти, чи, скажімо, замість напускного співчуття — голу правду. А мені це доводиться терпіти ось уже впродовж 20 років, відколи познайомилися з нею.

Доля звела нас не в кращі часи в житті кожної з нас, як і країни в цілому. Сім'я лікарняного бібліотекаря і хворого чорнобильця із двійком дітей-школярів гарувала в таких нестатках, що часто-густо навіть картоплини зайвої не було в хаті. Віра ханалась за всякий заробіток, щоб хоч якось втримати родину на плаву. І за всього того треба було знаходити сили і час ще й для боротьби з бюрократією: чиновники чомусь вперто нехтували законні пільги тяжко хворого чоловіка-чорнобильця...

Та Віра Пухніченко (на знімку) не з тих людей, що опускають руки чи зупиняються на півдорозі. Вона шукала допомогу в усіх інстанціях. Пригадую: з гумором розповідала, як хотіла добитися до благодійного фонду Ахметова, а її далі будинку охоронців так і не пропустили. До Луценка теж свого часу стукалася. Також не почули...

Одне слово, її життя — це вічний неспокій, суцільна боротьба. З циніками і бюрократами, з брехнею і несправедливістю; за життя чоловіка і з проблемами дітей... Петро, оптимізму якого теж можна тільки подивуватися, її так і називає — «моя революціонерка».

Вірин багатий досвід боротьби з чинушами, наче магніт, почав притягувати до неї людей, постраждалих, як і її чоловік,

від ядерного монстра. Нікому не відмовляла: строжила листи — вимоги, допомагала «вибивати» загублені або взагалі не одержані посвідчення і ще багато яких справ робила, будучи всього-навсього дружиною чорнобильця.

Таку потужну «енергію в мирних цілях» високо оцінили ліквідатори з Теофіпольського району і запропонували Вірі очолити місцеву чорнобильську спілку. Не пожаліли: відтоді громадська організація захила повнокровним життям, у її діяльності відкрилося «друге дихання».

Насамперед Віра «вибила» приміщення, де можна приймати людей і де чорнобильці могли б зустрічатися. Пригадую, як привела вона мене у лікарняний підвал. Сіра, безлика кімната із запахом цвілі не викликала в мене жодного ентузіазму. Віра ж тішилася, як дитина. «От побачиш, що я з неї зроблю!» — запевняла. Знаючи її стільки років, ніби й не сумнівалась, але дуже вже нерайдужними вимальовувалися перспективи.

Каюсь, помилялася. Сьогодні це — світлий, теплий і затишний, оснащений необхідною оргтехнікою кабінет, де господарює Віра Володимирівна одночасно в кількох іпостасях: керівника, бухгалтера і виконавця. Усе — в одній особі й усе — на

ТЕМА

Може, справді, газони не перетворювалися б на місця паркування автомобілів?

Недавнє повідомлення ЗМІ: у Києві через прорив магістралі холодного водопостачання провалився припаркований на газоні автомобіль «Hyundai Grandeur». Аварія сталася тому, що лопнула труба водогону діаметром 50 см. Потік води, який вирвався з неї, підмив землю під авто, котре провалилося в яму, розміром 3х4 м, глибиною 2 м.

Хоч і не дивина — подібні випадки в столиці, але цього разу мене здивувала реакція громадян на нього. Від «Уряд у відставку, комунальників — під суд!», «Чого ще чекати від наших керманичів?» до «Нехай «Київводоканал» відшкодує 20-річній студентці, власниці авто його вартість — 35 тис. дол.». Одне слово, кінця-краю гніву співвітчизників і звинуваченням влади не було. Зрештою, експертиза з'ясує, хто саме в цій історії винен. Таки правда, що ми живемо в країні суцільного ризику: то тут, то там у нас щось падає, вибухає, спалахує, провалюється. «Київводоканал» (так само, як і водоканали всіх українських міст. — **Авт.**) — не виняток. А в столиці, за даними цього підприємства, 35% водогінних мереж давно потребують заміни, зношеність каналізаційних — ще вища: 56%. Звісно, якщо їх лише латати, то з часом неприємностей буде ще більше.

У колишньому СРСР у таких мереж була не лише гарантія на певний термін роботи, а й запаси міцності, які вже вичерпалися. Але нині, навіть за серйозних аварій, спричинених їх зношеністю, і не йдеться про серйозне оновлення та реконструкцію. Цікаво, що значна частка з них прокладена саме під газонами. Тому будь-яка машина, застерігає «Київводоканал», може піти під землю за кілька хвилин разом з пасажирами...

Я переглядала телесюжет, у якому власниця постраждалого авто розповідала: «Як завжди, поставила машину на газоні...» Тобто на місці, не призначеному для паркування, бо правила дорожнього руху це забороняють. А виконала б правила, то нині не було б про що й говорити — усе дуже просто.

Не хочу звинувачувати студентку на зразок: «Він першим почав». Але, якби не тільки держава, яку звинувачують у невиконанні правил гри — нашого існування, а й громадяни їх дотримувалися, то хіба не поменшало б нещастя і трагедій? До речі, випадок, що стався з «героїнею» інциденту, — не перший у цьому місці: торік тут трубу проривало двічі. Щоправда, ніхто не постраждав...

Тим часом студентка має намір судитися з «Київводоканалом». Саме підприємство на себе відповідальність не бере, посилаючись на порушення постраждалою правил дорожнього руху.

До речі, ліквідація таких аварій, як ця, коштує в середньому до 30 тис. грн. Цього разу довелось обмежувати рух на дорозі, на місце пригоди прибули рятувальники, які намагались витягнути машину за допомогою лебідки, однак це не вдалося, тож викликали підйомний кран. Про пошкоджену зелену зону та незручності годі казати. У зв'язку з цим я вже передбачаю обурення деяких читачів.

Мовляв, автор хоче зробити винною власницю машини в руйнації водогінної труби та зобов'язати її компенсувати всі витрати на проведення аварійних робіт і вартість пролітої води. А також сплатити штраф за неправильне паркування. І щось у цьому таки є. Цілком можливо, що в такому разі міські газони не перетворювалися б на автопарковки...

Валентина ПИСАНЬКА.

Заступник директора комплексу «Вектор» Юрій Рейхтман.

побілені. І чистота — на заздрість Києву, який від зими ще досі потопає у смітті. Як вдалося дізнатися від організаторів прес-туру, окрім самоселів, яких, за даними, у Чорнобилі налічується приблизно 90 осіб, тут тимчасово також мешкає персонал, який обслуговує зону і її підприємства. Режим роботи у різних працівників різний. Переважно це вахтовий метод. Хтось працює чотири доби, а потім три — вихідний, інші два тижні на вахті, а потім роз'їжджаються по домівках. Тож тут, у Чорнобилі, створено умови для їх тимчасового проживання. А загалом, як вдалося пересвідчитися, життя триває. До

речі, наші сусіди білоруси частину території, вражених радіацією, вже повернули до життя. Проте, як розповіла у приватній розмові білоруська журналістка, попередньо там було проведено дуже серйозну підготовчу роботу. Втім, задля справедливості, білоруській стороні впоратися було набагато простіше, адже там аварія не залишила зруйнованих промислових об'єктів. У нас же поки що все зосереджено на них, а природа тим часом в очікуванні. Один із працівників розповів, що останній зубр у зоні помер 2000 року. І причиною смерті була аж ніяк не радіація. Просто тварина не мала пари і навіть родичів, тож загинула від самотності. Проте, кажуть, у місцевих лісах не рідкість коні Пржевальського. Один табун, зазначили нам, навіть перейшов до білорусів. Масово плодяться вовки, бували випадки, коли вони нападали й на людей. Тож із регулюванням місцевої фауни було б добре розпочати роботи вже зараз.

І, можливо, було б доцільно створити щось на зразок транскордонного біосферного заповідника. А на озброєння взяти досвід сусідів, де території, що не підлягали відновленню, віддали природі.

Марина КРИВДА.

Фото Сергія КОВАЛЬЧУКА.

питанням ще мають попрацювати.

Зубр помер від самотності

Уже повертаючись із зони, ми зупинилися в Чорнобилі. Там, на відміну від Прип'яті, принаймні у центрі містечка, про страшне лихо нагадували хіба що музей, обеліски та пам'ятний комплекс на честь евакуйованих сіл. Ще трохи далі виднілися покинуті будинки. А загалом відчувалося життя: площею кудись поспішали люди, дорогами рухався транспорт, навіть дерева і бордюри були

Пам'ятний комплекс на честь евакуйованих сіл.

ДОБРІ СПРАВИ

громадських засадах. Подекуди навіть здається, що вона оцією своєю громадською діяльністю не менше одержима, ніж тією, де отримує зарплату: сьогодні вона в лікарні суміщає дві посади — бібліотекаря й інженера цивільного захисту.

Якось завітала до неї в очікуванні результату обстеження в лікаря. Провела, так би мовити, поруч півдня. І, думаєте, мали час просто потеревенити?! На мобільні гроші закінчилися, то змушена була ще зі свого телефону зробити кілька дзвінків у її справах.

Ідеї, задумки, плани... Ними живе, без перебільшення, шовилини депутат селищної ради Віра Пухніченко. Енергії цієї

жінки може вистачити на десятох, хоч і здоров'ям особливим не вирізняється, та й вік уже, пробачте, навіть не 45, коли «баба ягода» опять».

Попри свою неймовірну зайнятість основною роботою та громадськими справами, тільки торік вона разом зі своїми активістами та представниками з інших областей разів зо п'ять побувала в Києві, де протестували проти дій уряду, який позбавив чорнобильців їхніх за-

конних пільг, значно урізав і пенсії. У цій круговерті віднаходить «вікно» і для уваги до родини, друзів, колег.

І це ще не все! Віра не тільки багато читає сама, а вже впродовж кількох десятків років є надзвичайно активною дописувачкою до районної та обласної газет: до речі, її, єдину в районі з позаштатних кореспондентів, у 2006 році прийняли до Національної спілки журналістів України. Отже, читає газети Віра вже не як простий читач, а як людина, знайома із творчим процесом, близька до газетної

кухні. А ще вона любить брати участь у різних конкурсах. І хоч подекуди — безсумішно, та Віра не здається. Бо вірші у неї народжуються, як у багатодітної мами діти — без особливих потуг, легко і невимушено. Їх вона дарує на всі ювілеї і свята своїм друзям і рідним, приятелям і співробітникам. Я теж маю їх кілька. І скажу відверто: навіть коли не дуже в риму, але присвячується тобі — це дуже приємно.

...Закінчується робочий день. Стихають лікарняні коридори. Тільки у підвалі в «чорнобильській» кипить життя. Гадаєте, в цій цілоденній суєті Віра мріє про диван і

телевізор?! Ніколи! За якихось півгодини вона вестиме влучно на танці, а згодом, погодивши сім'ю, вирушить пішки у містечко цукровиків до спортивного комплексу. Там, у синьому тихому плесі басейну, вона не тільки відновлюється фізично, а й черпає душевну рівновагу і творчу насагу на завтрашній трудовий день. У якому не буде місця для нудьги, інертності, бездіяльності, депресії. Бо її девіз — перемогати. Тож мусить бути завжди у хорошій фізичній формі. Такою, як ми її знаємо.

Людмила ДОВГАНЮК,

член НСЖУ.

Теофіполь Хмельницької області.

На секретний об'єкт «Дуга-2» майже повністю працював один енергоблок станції!

Минулого року ми надрукували розмову про цей об'єкт з полковником, який служив тут з 1994 року. А сьогодні бесідуємо з Володимиром Мусійцем, який був тут командиром у 1984—1988 роках.

Сканували територію США

— Володимире Федоровичу, ви 12 років служили у військовій частині, яка займалася, так би мовити, скануванням території США. Про Чорнобиль-2 уже чимало написано. Але іноді важко знайти істину. Бо про цей таємний об'єкт-містечко є і багато легенд. А ви очолювали його не один рік. Отже, яке його було призначення?

— Об'єкт 2999 (РЛС 30 5Н32) створений відповідно до постанови ЦК КПРС і Ради Міністрів СРСР від 29 вересня 1969 р. По-військовому він називався Окремий радіотехнічний вузол загоризонтного виявлення стартів міжконтинентальних балістичних ракет СПРН (системи попередження про ракетний напад) у складі військ протиповітряної оборони. Ще його називали «Дуга-2» (на знімку). Він складався із двох центрів, у кожному з яких стояли антени великого розміру. Любеч-1 працював як передавальна позиція; Чорнобиль-2 — як приймальний центр станції загоризонтного виявлення стартів міжконтинентальних балістичних ракет з території США. Остання антена була заввишки понад 150 метрів і шириною 750 метрів. Стальні опорні труби мали товщину до 3 сантиметрів. Із Чернігівської області потужний короткохвильовий імпульс передавався в іоносферу, відбиваючись від неї, «накривав» США і повертався назад. Уже в Чорнобилі-2 унікальна антена вловлювала «побачене». Отак можна було зафіксувати старт балістичної ракети і передати інформацію на командний пункт СПРН для прийняття відповідного рішення.

— Коли ви у 1976 році прибули на об'єкт, він уже діяв?

— Ні. Я приїхав у вересні того року. Тоді ж уперше запрацював Чорнобиль-2. Система попередження про ракетний напад, як виявилося згодом, була недосконалою, вона потребувала доробки, тестування. Оскільки використовувалися короткі хвилі, то в ефірі виникли перешкоди, зокрема, в системі SOS, деяких інших передавачів і радіоприймачів, що працювали на коротких хвилях. Скарги йшли зі Скандинавських країн, Австрії тощо.

— Ви не зважали на ці протести?

— Ми вдосконалювали техніку. Адже Чорнобиль-2 мав не тільки антену. Тут містилися командно-обчислювальний центр, приймальний центр, вузол зв'язку, ремонтно-перевірочна база (все це — три поверхи), станція оптимізації частотно-вузлових режимів, тилові служби, склади. Будівництво усього комплексу перевищувало вартість окремого блока ЧАЕС.

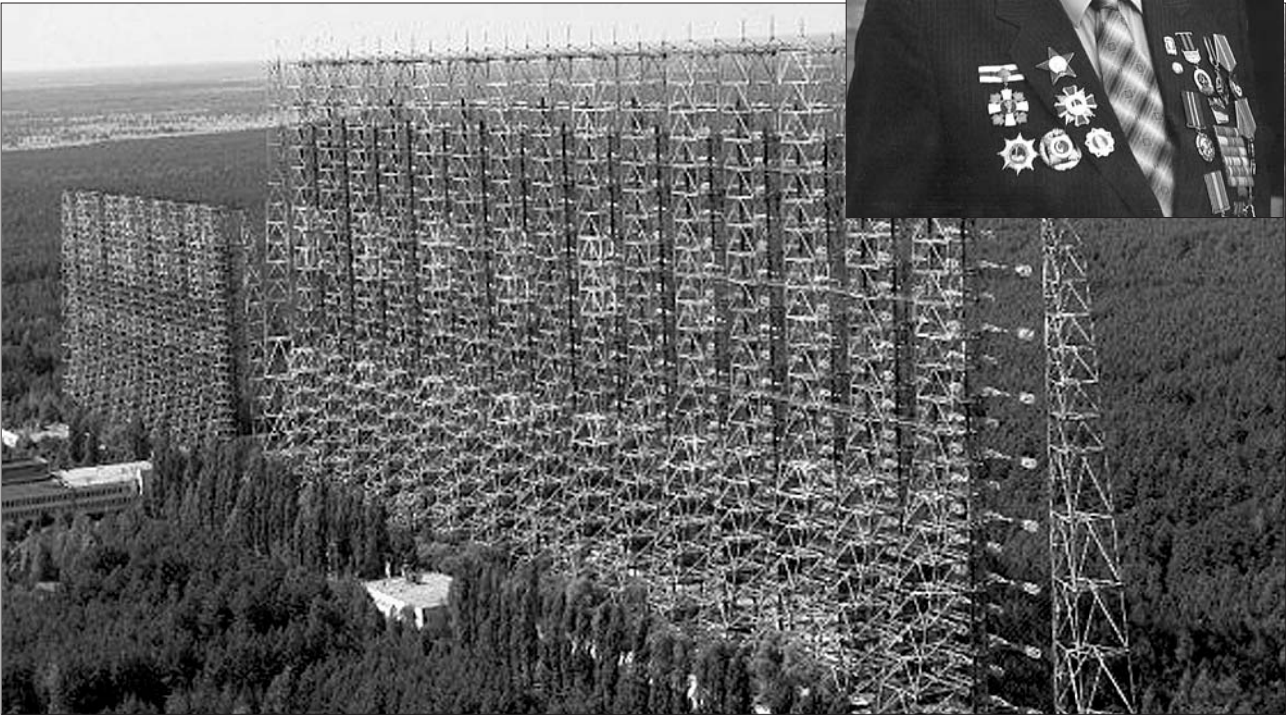
— Нічого собі!

— У військових частинах, що обслуговували комплекс, служило понад 900 офіцерів та прапорщиків, до 2000 солда-

тів і сержантів. У військовому містечку Чорнобиль-2 було збудовано житло для сімей військовослужбовців, готель на 300 місць, гуртожиток на 600 місць, середня школа, дитсадок, магазин тощо. Всього тут мешкало десь до 5000 душ. У Любечі-1 був дещо менший житловий комплекс з відповідною інфраструктурою. У цьому містечку

ІЗ ДОСЬЄ «ГОЛОСУ УКРАЇНИ»

Володимир Федорович Мусієць (на знімку) народився 25 липня 1937 р. у с. Грибова Рудня Ріпкинського району Чернігівської області. Навчався у Гомельському військовому радіотехнічному училищі, Калінінській академії військ ППО. Служив у Семипалатинську (під Карагандою), Серпухові та інших місцях у системі протиракетної та протикосмічної оборони ППО СРСР. У 1976 р. призначений начальником штабу військової частини 74939 (Чорнобиль-2). Командиром її був з 1984 по 1988 роки. Нагороджений орденом Червоної Зірки, багатьма медалями та іншими відзнаками. Ліквідатор аварії на ЧАЕС 1-ї категорії.

стояла військова частина 03354, підпорядкована Чорнобилі-2.

— Чому секретний об'єкт побудували біля ЧАЕС?

— Бо він споживав дуже багато електроенергії. Фактично на нього працював один блок АЕС.

Бойове чергування

— Як велось бойове чергування? Ви включали об'єкт раз на день чи на тиждень?

— Ні. Він діяв цілодобово. На чергування позмінно заступало до 40 військовослужбовців.

— Як ви дізнавалися, чи система діє, не дає збоїв?

— Американці заздалегідь попереджали про запуск «Шаттлів». І ось по них ми, так би мовити, й тренувалися. У відповідний момент промінь сканував старт «Шаттла», і ми його бачили тут, у Київській області. Так само фіксували запуски тренувальних ракет у Карибському морі. Основна мета об'єкта — виявлення запуску балістичних ракет із США у напрямку СРСР.

— А були такі випадки?

— Ні. Щоправда, в липні 1983 р. на командному пункті космічної системи виявлення пусків ракет з території США була сформована помилкова інформація про масовий старт ракет

у нашому напрямку. Однак, завдяки високому професіоналізму і детальному аналізу обставини, здійсненому черговим офіцером підполковником Станіславом Петровим, виявили хибність цієї інформації, і вона не була передана на командний пункт СПРН. Наш об'єкт також не підтвердив цієї інформації.

— Які проблеми вирішували військові та науковці?

— Насамперед передачі коротких хвиль були відрегульовані так, щоб

офіційно увести у дію. До цього наші результати сканування території США вважалися пробними, «дослідними». На жаль, аварія на ЧАЕС усе це перекреслила.

Вибух на атомній

— Ви були свідком подій 26 квітня 1986 року?

— Близько 3.00 тієї ночі мені зателефонував начальник особливого відділу і повідомив, що сталася аварія на станції. Через лічені хвилини я вже був у

ка голови Ради Міністрів СРСР Бориса Євдокимович Шербини, було скеровано 100 солдатів і 25 офіцерів для навантаження піску в мішки на Прип'ятський річковий вокзал. Потім на станцію прийшли два ешелони зі свинцем. Ми їх теж розвантажили. Як потім з'ясувалося, усе це не дало жодного ефекту. Свинець випаровувався, бо на зруйнованому блоці була температура вища за 1000 градусів.

— Ваше військове містечко евакуювали 27

— Ваша військова частина теж була евакуювана?

— Так, вона переїхала у Лютіж. Для подальшої охорони Чорнобиля-2 ми обладнали казарму у підземному приміщенні на 300 осіб. Тут облаштували кухню, туалети, душеві. В підземеллі радіаційний фон був у нормі. Лише для охорони майна спочатку залишилися 100 військових, а з 4 травня — 58. Уже 8 травня було закінчено вивезення основного майна військової частини.

— Як ви почувалися у ті дні?

— Ще 1 травня у військове містечко прибув начальник медслужби Київського військового округу генерал-майор Фадєєв та інші медики. Після перевірки отриманих мною доз опромінення (понад 60 рентген) вони дали письмовий припис про негайну госпіталізацію. У госпіталь разом зі мною помістили ще чимало офіцерів, які їздили до Прип'яті. Я пробув на лікуванні в госпіталі до 16 травня.

Ліквідація частини

— Яка подальша доля вашої військової частини?

— Нас згодом, через кілька днів, передислокували у Любеч-1. Офіцерам тут виділили житло, солдатів розмістили у казармах. У цьому містечку ми перебували до повного розформування військової частини — в серпні 1988 року.

— За Чорнобилем-2 ще хтось наглядав?

— Це робили військові з Любеча-1. Крім охорони, ми проводили його часткову дезактивацію. Однак промивання доріг, будинків, зняття дерну, вирубвання кущів не дало потрібного ефекту. Радіація спочатку знижувалася, а потім знову відновлювалася. Також демонтували все коштовне обладнання. Після розформування нашої військової частини об'єкт Чорнобиль-2 прийняло виробниче об'єднання «Комбінат» за актом від 25 серпня 1988 року. У цьому документі стоїть і мій підпис: «Сдал: командир войсковой части 74939 В. Ф. Мусієць».

— Чи бували ви ще у цьому військовому містечку?

— Довелося сюди прийти через 20 років. Враження сумні. Все тут у неприглядному стані. В залишеному військовому містечку певний час працював цех з переробки кольорових металів. Адже їх дуже було багато у залишеному обладнанні, яке не змогли демонтувати.

— Ви підтримуєте ідею про демонтаж антени?

— Думаю, це буде важко. Вона побудована капітально. Та й для чого? Щоб отримати металобрухт, непридатний для використання через радіоактивність? Я підтримую ідею використання цих антен у наукових цілях. Крім того, їх можна зробити об'єктами туризму: на антенах є оглядові майданчики, і з висоти 100 метрів відкривається дивовижна панорама.

Бесіду вів
Сергій ПАВЛЕНКО.
Чернігів.

Фото
з альбому В. МУСІЙЦЯ.

дорозі на Прип'ять. При виїзді на дорогу Чорнобиль—Прип'ять поміряли радіацію — 0,3 рентгена на годину. Потім, під'їжджаючи до станції, раз по раз міряли радіацію. Біля знака «Вимпел» вона була 10 рентгенів на годину, трохи далі — 80, біля мосту — 10, на ганку міськвиконкому — 0,2—0,4 р/год. Потім я на прохання керівництва міста Прип'ять разом із начальником хімзахисту з 6.00 до 11.00 провів радіаційну розвідку в місті та окрузі. У центрі радіація була 0,5—1,0 рентген на годину, на річковому вокзалі, пляжі — 1,0, радіозаводі — до 5,0, станції Янів — 6,0, складі мазуту — 20, біля ідальні працівників будівництва, за 400—500 метрів від реактора з підвітряного боку, — 100—110 р/год. Об 11.00 я наказав вимкнути апаратуру Чорнобиля-2. Про це доповів своєму керівництву. А о 12.00 я зібрав усіх підлеглих офіцерів у клубі і доповів про обстановку, наказав закрити містечко, зачинити всі вікна, двері, нікого не випускати на двір. Потім знову поїхав у Прип'ять, де брав участь у нарадах з ліквідації аварії.

— Ваша військова частина теж була відряджена до ЧАЕС?

— Так, зранку 27 квітня мною, на виконання розпорядження голови комісії з ліквідації наслідків аварії на ЧАЕС заступни-

квітня — разом з прип'ятчанами?

— Ми, за дозволом Шербини та клопотанням начальника хімвійськ МО СРСР генерал-полковника Пікалова, виїжджали через кілька годин після них, о 21.45. Під'їхали автобуси, і всіх цивільних вивезли на військову навчальну базу в Лютіж. Усі офіцери, прапорщики, солдати залишилися на місці. Невдовзі, через високу радіацію у Прип'яті, в містечко Чорнобиль-2 переїхали близько 500 відповідальних осіб, у тому числі 40 академіків. Мені довелося навіть відкликати деяких цивільних для забезпечення їхнього побуту. Жив у нашому військовому містечку до 5 травня і голова комісії з ліквідації наслідків аварії на ЧАЕС Б. Є. Шербина.

Шодня групи офіцерів і солдатів виїжджали у Прип'ять на станцію Янів у супроводі дозиметристів. Однак 2 травня і в Чорнобилі-2 стало жити небезпечно. Вітер подув з ЧАЕС прямо на південь.

— Тобто, до цієї дати Київ ще не зазнав значного впливу радіації?

— Столиці справді пошастило, що до 2 травня, коли були найнебезпечніші викиди радіації, вітер дув на захід і північ. Радіаційний фон тоді ще був у нормі. Але після травневих свят ситуація змінилася...

Ваша позиція?

ЛИСТ ДО РЕДАКЦІЇ

До редакції надійшов лист Петра Zubовича зі Львова, де автор висловлює свої думки про «Голос України». Публікуємо його без будь-яких змін. Наших читачів просимо висловитися щодо окреслених у листі проблем та запропонувати варіанти поліпшення змісту і оформлення «Голосу України». Гарантуємо: листи будуть опубліковані, пропозиції враховані.

«Коротко про себе Народився у селі на Житомирщині 1932 року. Після закінчення середньої школи у 1952 році вступив до Львівського військового училища, а в 1955 році — закінчив. Шість років служив у Радянській Армії. У 1961-му демобілізований за станом здоров'я. З 1961 по 1970 роки працював настройщиком радіоелектронної апаратури на заводі Львівський РЕМА. У 1968 році закінчив Львівський державний університет. З 1970-го по напруженню партії перейшов на службу в органи внутрішні справ МВС СРСР. Працював замполітом дивізіону у школі МВД СРСР. З 1975 по 1985 роки служив на політроботі в Магаданській області (Коліма). З 1985-го — на пенсії.

Капітан Радянської Армії, майор внутрішніх справ. Як журналіст — друкувався в обласній газеті «Вільна Україна», писав для обласного радіо та телебачення.

Чимало прожив, багато чого пережив і бачив на своєму віку. Я хочу викласти свою думку відносно газети Верховної Ради України «Голос України», яку читаю з часів її виходу у світ.

Роки три-чотири тому тираж газети був 150 тисяч примірників, зараз — 100 тисяч. Цікаво, що тираж загальний, тільки невідомо, що таке «загальний»: за день, за тиждень чи за рік. У Львові виходить газета «Експрес», загальний тижневий тираж якої — один мільйон двісті тисяч

примірників (!). А всеукраїнська газета «Голос України», газета Верховної Ради України — 100 тисяч. Чому? Нецікава?

Колись, за радянських часів, кожна газета була органом якоїсь парторганізації, і партія строго контролювала роботу редакції. Кожна редакція мала право надрукувати матеріали своїх працівників лише 40 відсотків, а 60 — матеріали так званого авторського активу: робітників, фабрик, заводів, педагогічного та медперсоналу, селян і т. ін. Кожний громадянин мав право написати в яку завгодно газету і якщо це був серйозний матеріал, його працівники редакції готували до друку і автор допису отримував гонорар. Редакція усі дописи реєструвала і слідувала, щоби підняти у листі питання і недоліки в роботі різних організацій усувалися.

Наведу лише один приклад. У 1965-му (?) я у передвечір вийшов з редакції і через п'ятдесят метрів побачив вантажівку, з якої спускали по транспортеру у підвал (склад) ящики із зеленню — кропом, петрушкою, селерою, цибулею. Була п'ятниця. Питаю: «А в магазин коли повезуть?». Відповідають: «У понеділок, а може й у вівторок».

Я повертаюся у редакцію і пишу замітку, яка починалась так: «Чи знайдеться у Львові господиня, яка купить свіжу зеленю, покладе у комірчину на три дні і коли вона зів'яне, почне її додавати до страв. Скажете: так господині не

роблять. А Львівський міськийортг сам так і робить...».

Через два тижні зеленень з колгоспів заволозили прямисінько у магазини.

Оце й була дієвість газет.

Чи є у нас зараз свобода слова для пересічних громадян? Немає. У кожній українській газеті друкують матеріали тільки працівників редакції по принципу: жодна копія гонорару не повинна витратитися за межі редакції. Рідко зустрінеш матеріал з місця події. А фейлетон, гумореску, оповідання і не побачиш. Чому? А тому, що на такий матеріал потрібен час. А треба скоріше, простіше — взяти інформацію з інтернету.

І тому отримуєш газету і читаєш те, що вже чув по радіо, телебаченню.

В суботньому номері «Голосу України» є одна сторінка, яка відводиться гумору — «Курінь». І що там за гумор? Смішно й сказати...

Я не хочу аналізувати всю газету, про «Голос України» є що сказати... Скажу лише одне: газета була б набагато цікавішою, якби чотири-шість сторінок відводили для листів з місць події, з регіонів. А обласні власкору щоби перевіряли наведені факти і давали їм свої оцінки. Я не зустрічав цього ні в газетах, ні по телебаченню, щоб відчувалося керівництво засобами масової інформації.

Львівська газета «Експрес» не отримує від держави жодної гривні і дорожча від газети «Голос України», але її купляють і читають, бо вона цікава і тираж у неї відповідний. На сторінках газети «Експрес» кореспонденти проводять журналістські розслідування. Наприклад, газета виступила проти діяльності шахрая — лжепрофесора Слюсарчука,

який, не маючи медичної освіти, робив хірургічні операції, після яких люди помирили. Редакція добилася суду над Слюсарчуком.

Інший випадок. Глава держадміністрації Львівської області після виступу газети був відсторонений від посади за фінансові махінації.

З'явилася інформація про Дрогобицький нафтопереробний завод. Завод працює понад 115 років: працював у часи різної влади, люди мали робочі місця, держава — прибутки. А тепер, коли Україна стала незалежною країною — з заводу вивозять устаткування на металобрухт, скорочується виробництво, люди втрачають роботу. Ясна річ — доводять завод до банкрутства щоби потім хтось за копійки придбав його у власність.

Знову пишу в редакцію газети «Голос України» про те, що тему згаданого заводу потрібно постійно тримати під контролем, назвати прізвища людей, що доводять завод до банкрутства. Мені відповіли: «Вашого листа направлено власкору по Львівській області Богдану Кушніру». З того часу про завод ані слова.

Моя сусідка по квартирі працювала у кафе з 8.00 до 23.00 і отримувала зарплатню аж 100 гривень за тиждень. Сусід влаштувався на роботу в приватну фірму з випробувальним терміном три місяці. Пропрацював три місяці, старався, не мав жодних зауважень, а його звільнили, заплативши по 400 гривень за місяць.

Я написав у «Голос України» про те, що власники фірм, користуючись безробіттям, платять робітникам зарплату, яка не відповідає виконаній роботі і запропонував через газету депутатам Верховної Ради України прийняти закон про мінімальну

оплату праці за годину або за робочий день, або за місяць.

А газета мій матеріал знову не надрукувала.

За радянських часів в облвиконкомах і обкомах партії разом у відділах сільського господарства працювало до десятка працівників і ще два-три у районах. Вони планували колгоспам, радгоспам, сільгоспзаводам скільки чого посіяти, посадити, яку кількість утримувати сільгосптарин і куди готову продукцію відправляти.

На сьогодні в областях працюють Головні (!) правління сільгосп підприємств із півсотною людей та крім того є Управління земельних ресурсів, підпорядкованих главі держадміністрації, де ще до десяти працівників, а сільськогосподарську продукцію у селян закуповують посередники і перепродають, заробляючи непогані гроші.

Газета «Голос України» надрукували мій матеріал, а про посередників ані слова, закінчуючи публікацію словами: «А поля позаростали бур'янами».

Я розумію — «Голос України» має висвітлювати роботу Верховної Ради України, публікуючи виступи депутатів на сесіях, друкувати оголошення. Для цього вистачить половини площі газети. А друга половина — матеріали з регіонів.

Так. У кожній області є власкору, але більшість їх матеріалів — із інтернету. Вважаю що в газеті забагато друкується світлин, дріб'язкових матеріалів.

За 48 мільйонів гривень, виділених із держбюджету, можна зробити газету всенародною, цікавою — взірцем для інших видань. Для цього необхідно змінити керівництво редакції».

Петро ЗУБОВИЧ.

Львів.
Р. С. Шановні читачі! Чекаємо на ваші відгуки.

ВІЛЬНИЙ МІКРОФОН

Як запобігти злочинам

Написати свого першого листа до газети мене змусили кримінальні події, що постійно відбуваються в нашій країні. Як не увімкнеш телевизор, так сюжети рясніють розповідями про жахливі злочини, зокрема, вбивства. Без страху не можна й дивитися.

Вважаю, що депутатам Верховної Ради вже час залишити свої політичні амбіції та звернути увагу на інтереси людей. Законопроекти, які вони розглядають, мають бути спрямованими на виховання у громадян високих моральних цінностей. Тому хочу внести свої пропозиції, які, на мою думку, варто запровадити, щоб зменшити кримінальну статистику.

З метою виховання усіх громадян з дитинства пропоную запровадити у школах для учнів 1—9 класів обов'язковий предмет — «Закон Божий». Десять Божих заповідей, сприйняті дитячим серцем і душею, мають стати основою майбутнього життя. Уроки повинні бути не факультативними, а обов'язковими для всіх учнів без винятку. Розробку програми для вивчення доручити духовенству та психологам.

Мені здається, що депутатам Верховної Ради треба подумати про повернення смертної кари в нашій країні за найтяжчі злочини, зокрема, за вбивства. Кожна людина повинна зрозуміти: якщо вона відбирає життя у іншого, то й сама не має права на існування.

Як свідчать факти, кримінальні злочини в більшості скоюють нарко- та алкозалежні. Тож потрібно затвердити закон про обов'язкове лікування від наркотиків та алкоголю. А відслідковувати залежних повинні місцеві лікарі та дільничні міліціонери.

Для громадян, позбавлених батьківських прав, необхідно затвердити закон, що зобов'яже їх працювати і платити за утримання їхніх дітей. А то держава зі своєї казни витрачає гроші, а ті, хто позбувся дітей, продовжують пиячити і вести розгульне життя...

Олена МАЛЕТА.

Мукачеве
Закарпатської області.

НАМ ВІДПОВІДАЮТЬ

Про нарікання на відсутність фінансування для придбання ліків діабетиків

За інформацією заступника начальника управління охорони здоров'я С. Кривцун Сумської облдержадміністрації в газеті «Голос України» від 6 квітня 2013 року № 67 в публікації «Бюджет не для діабетиків» наведена інформація, що не відповідає дійсності.

Управління охорони здоров'я обласної державної адміністрації повідомляє наступне. В Сумській області проживає 34372 хворих на цукровий діабет, отримують інсуліни 4608 пацієнтів, в тому числі 146 дітей. В 2013 році на закупівлю інсуліну виділено з Державного бюджету 13210 гривень, що відповідає стовідсотковій потребі. На даний час триває процедура тендерних закупівель препаратів інсуліну. З місцевих бюджетів виділяються кошти на забезпечення цукрознижувальними таблетками за пільговими рецептами. Так, в 2012 році виділено 934,1 тис. гривень, на 2013 рік заплановано 1414,3 тисячі гривень.

Детальна інформація — на офіційному сайті облдержадміністрації: www.state-gov.sumy.ua.

Прес-служба Департаменту інформаційної діяльності та комунікацій з громадськістю Сумської обласної державної адміністрації.

ДУМКИ ВГОЛОС

Замість солов'їної лунають пародії

Мені вже дев'ятий десяток років. Я був і залишаюся патріотом України. І сьогодні мені боляче від того, що в нашій країні, як ніде в інших державах, усе рідне — українське — розтоптане й придушено.

Дивлюся телевизор, слухаю радіо, їду в транспорті, куди б не пішов, що б не робив, скрізь відчуваю мовне ярмо, одягнене ще царською Росією.

Назвіть хоч одну країну, в якій керівники не розмовляли б рідною державною мовою? Наскільки я знаю, такий безлад тільки в Україні, так званій «незалежній». Тільки від кого та від чого в нас ця незалежність?

За радянської влади державною мовою була російська, знання якої було обов'язковим. Але навіть у той час телебачення

нашої республіки транслювало передачі з українськими народними піснями й танцями. Дуже популярною була програма «Пісня далека і близька» — у ній лунали чудові перлини вишуканої творчості.

А нині слухаємо пародії на українську мову з вуст наших чиновників. Цікаво знати, чому багато солідних керівників не володіють державною мовою? Вони вільно володіють англійською і німецькою, освоюють складні арабську і китайську, а от з рідною мовою ніяк не

можуть подружитися. А за вікнами — прогрес і нові швидкі методи навчання. Потрібно лише трошечки бажання й любові до своєї культури. Але саме цього, напевно, і бракує.

Я думаю, якби при владі були справжні патріоти, то відроджувати все українське вони почали б із себе. Адже можна вивчити українську мову, включити до програм радіо і телебачення українські пісні й передачі. Та й вивіски на магазинах можна зробити державною мовою. А поки що навколо, замість солов'їної, лунають пародії.

В. ПАЩЕНКО,
учасник Великої Вітчизняної війни.

Харків.

ФОТО З КОНВЕРТА

Майже «Jaguar».

Фото Сергія КАСІМОВА.

Первомайськ Миколаївської області.

РІЧНА ФІНАНСОВА ЗВІТНІСТЬ

Публічне акціонерне товариство

«Комерційний Індустріальний Банк» за 2012 рік

Звіт про фінансовий стан (Баланс) на 31 грудня 2012 року

(тис. грн.)

Найменування статті	Примітки	31 грудня 2012 року	31 грудня 2011 року	01 січня 2011 року
АКТИВИ				
Грошові кошти та їх еквіваленти	6	26 191	85 594	125 048
Кошти обов'язкових резервів банку в Національному банку України		2 079	2 718	1 992
Кошти в інших банках	7	102 100	166 733	57 551
Кредити та заборгованість клієнтів	8	66 457	42 245	42 619
Цінні папери в портфелі банку на продаж	9	60	60	60
Інвестиції в асоційовані та дочірні компанії	10	-	675	675
Дебіторська заборгованість щодо поточного податку на прибуток	-	1 751	2 702	2 478
Відстрочений податковий актив	-	308	267	-
Основні засоби та нематеріальні активи	11	13 884	14 800	16 020
Інші фінансові активи	12	2 279	1 574	1 933
Інші активи	13	520	749	247
Усього активів		215 629	318 117	248 623
ЗОБОВ'ЯЗАННЯ				
Кошти банків	14	17 953	17 513	17 974
Кошти клієнтів	15	57 451	163 162	132 554
Зобов'язання щодо поточного податку на прибуток	-	-	162	540
Відстрочені податкові зобов'язання	-	-	-	318
Резерви за зобов'язаннями	16	48	101	2 622
Інші фінансові зобов'язання	17	726	244	381
Інші зобов'язання	18	1 142	901	383
Субординований борг	19	15 764	15 640	15 480
Усього зобов'язань		93 084	197 723	170 252
ВЛАСНИЙ КАПІТАЛ				
Статутний капітал	20	101 277	101 277	61 277
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	-	12 167	10 223	8 234
Резерви та інші фонди банку		3 266	3 059	3 025
Резерви переоцінки	21	5 835	5 835	5 835
Усього власного капіталу		122 545	120 394	78 371
Усього зобов'язань та власного капіталу		215 629	318 117	248 623

Звіт про прибутки і збитки та інший сукупний дохід (Звіт про фінансові результати) за 2012 рік

(тис. грн.)

Найменування статті	Примітки	2012 рік	2011 рік
Чистий процентний дохід	23	23 362	23 074
Процентні доходи		31 782	32 684
Процентні витрати		(8 420)	(9 590)
Чистий комісійний дохід	24	7 853	10 843
Комісійні доходи		9 864	13 324
Комісійні витрати		(2 011)	(2 481)
Результат від переоцінки інших фінансових інструментів, що обліковуються за справедливою вартістю з визнанням результату переоцінки через прибутки або збитки		(13)	-
Результат від операцій з іноземною валютою	-	285	63
Результат від переоцінки іноземної валюти	-	(31)	126
Відрахування до резерву під знецінення кредитів та коштів в інших банках	7, 8	3 601	(3 724)
Відрахування до резерву під знецінення дебіторської заборгованості та інших фінансових активів	12, 13	2	(3)
Відрахування до резервів за зобов'язаннями	16	45	23
Інші операційні доходи	25	65	2 497
Адміністративні та інші операційні витрати	26	(32 251)	(30 424)
Прибуток/(збиток) до оподаткування	-	2 896	2 475
Витрати на податок на прибуток	27	(747)	(452)
Прибуток/(збиток) від діяльності, що триває	-	2 151	2 023
Прибуток/(збиток) за рік	-	2 151	2 023
Інший сукупний дохід:			
Переоцінка основних засобів та нематеріальних активів	-	-	-
Податок на прибуток, пов'язаний з іншим сукупним доходом	-	-	-
Інший сукупний дохід після оподаткування за рік	21	-	-
Усього сукупного доходу за рік		2 151	2 023
Прибуток/(збиток) на акцію від діяльності, що триває: чистий та скоригований чистий прибуток/(збиток) на одну просту акцію	28	0,02	0,03
Прибуток/(збиток) на акцію, що належить власникам банку, чистий та скоригований чистий прибуток/(збиток) на одну просту акцію за рік	28	0,02	0,03

Звіт про рух грошових коштів за непрямим методом за 2012 рік

(тис. грн.)

Найменування статті	Примітки	2012 рік	2011 рік
Грошові кошти від операційної діяльності:			
Прибуток/(збиток) до оподаткування		2 896	2 475
Коригування:			
Знос та амортизація	11	1 951	2 120
Чисте збільшення/(зменшення) резервів під знецінення активів	7, 8, 12, 13	(3 603)	3 727
Амортизація дисконту/(премії)		117	103
Результат операцій з іноземною валютою		(265)	(63)
(Нараховані доходи)		(203)	255
Нараховані витрати		(37)	(95)
Інший рух коштів, що не є грошовим		(377)	(654)
Чистий грошовий прибуток/(збиток) від операційної діяльності до змін в операційних активах та зобов'язаннях		481	7 868
Зміни в операційних активах та зобов'язаннях:			
Чисте (збільшення)/зменшення обов'язкових резервів у Національному банку України		637	(720)
Чисте (збільшення)/зменшення коштів в інших банках	7	68 075	(114 000)
Чисте (збільшення)/зменшення кредитів та заборгованості клієнтів	8	(23 856)	1 197
Чисте (збільшення)/зменшення інших фінансових активів	12	(30)	358
Чисте (збільшення)/зменшення інших активів	13	230	(505)
Чисте (збільшення)/зменшення коштів банків	14	406	(461)
Чисте збільшення/(зменшення) коштів клієнтів	15	(105 711)	30 703
Чисте збільшення/(зменшення) інших фінансових зобов'язань	17	482	(137)
Чисте збільшення/(зменшення) резервів під зобов'язання та інших зобов'язань	16, 18	188	(2 003)
Чисті грошові кошти, що отримані / (використані) від операційної діяльності до сплати податку на прибуток		(59 098)	(77 700)
Податок на прибуток, що сплачений	27	788	(1 037)
Чисті грошові кошти, що отримані / (використані) від операційної діяльності		(58 310)	(78 737)
Грошові кошти від інвестиційної діяльності:			
Придбання основних засобів	11	(922)	(779)
Придбання нематеріальних активів	11	(140)	(121)
Чисті грошові кошти, що отримані/(використані) від інвестиційної діяльності		(1 062)	(900)
Грошові кошти від фінансової діяльності:			
Емісія простих акцій	20	-	40 000
Отримання субординованого боргу	19	-	57
Чисті грошові кошти, що отримані/(використані) від фінансової діяльності		-	40 057
Вплив змін офіційного валютного курсу на грошові кошти та їх еквіваленти	(31)	126	
Чисте збільшення/(зменшення) грошових коштів та їх еквівалентів		(59 403)	(39 454)
Грошові кошти та їх еквіваленти на початок року	6	85 594	125 048
Грошові кошти та їх еквіваленти на кінець року	6	26 191	85 594

Голова правління
Головний бухгалтер

Концедайло Л.С.
Корнієнко Н.В.

Місцезнаходження Банку: вул. Воровського, 6, м.Київ, 04053, Україна. Ліцензія НБУ №186 від 11 листопада 2011 року, Генеральна ліцензія НБУ на здійснення валютних операцій №186-2 від 25 травня 2012 року.

Річна фінансова звітність банку за 2012 рік у повному обсязі разом з аудиторським звітом опублікована на сайті: www.cib.com.ua/finance

Звіт про зміни у власному капіталі (Звіт про власний капітал) за 2012 рік

Найменування статті	Примітки	Статутний капітал	Резерви, інші фонди та резерви переоцінки	Нерозподілений прибуток	Усього власного капіталу
Залишок на кінець періоду (31 грудня 2010 року), що передувє попередньому періоду (до перерахунку)		64 781	7 401	2 613	74 795
Вплив змін облікової політики, виправлення помилок та вплив переходу на нові та/або переплануєтi стандарти глумачення	5	(3 504)	1 459	5 621	3 576
Скоригований залишок на початок попереднього періоду (01 січня 2011 року)		61 277	8 860	8 234	78 371
Усього сукупного доходу		-	-	2 023	2 023
Емісія акцій:	20	40 000	-	-	40 000
номінальна вартість		40 000	-	-	40 000
емісійний дохід		-	-	-	-
Дивіденди		-	-	-	-
Розподіл прибутку			34	(34)	-
Залишок на кінець попереднього періоду (31 грудня 2011 року)		101 277	8 894	10 223	120 394
Усього сукупного доходу		-	-	2 151	2 151
Емісія акцій:	20	-	-	-	-
номінальна вартість		-	-	-	-
емісійний дохід		-	-	-	-
Дивіденди		-	-	-	-
Розподіл прибутку			207	(207)	-
Залишок на кінець звітного періоду (31 грудня 2012 року)		101 277	9 101	12 167	122 545

Примітка 32. Потенційні зобов'язання банку.

Розгляд справ у суді.

У Банка не має справ, що розпадаються у суді.

Потенційні податкові зобов'язання.

Банк не вбачає виникнення передбачених зобов'язань, що пов'язані з податковим зобов'язанням.

Зобов'язання за капітальними інвестиціями.

На звітну дату Банк не має зобов'язань за капітальними інвестиціями.

Зобов'язання оперативного лізингу (оренди)

Таблиця 32.1. Майбутні мінімальні орендні платежі за невідомим договором про оперативний лізинг (оренду)

(тис. грн.)

Рядок	Найменування статті	2012 рік	2011 рік	2010 рік
1	До 1 року	32	24	438
2	Від 1 до 5 років	1 570	2 434	978
3	Усього	1 602	2 458	1 416

На звітну дату Банк не укладав договорів субаренди та не очікує отримання в майбутньому субарендних платежів.

Зобов'язання з кредитування.

Головною метою зобов'язань з кредитування є забезпечення грошових коштів для задоволення фінансових потреб клієнтів. Гарантії у випадку невиконання клієнтами своїх зобов'язань, мають той самий кредитний ризик, що і кредити.

Зобов'язання, щодо надання кредитів являють собою невикористані суми, призначені для кредитування у формі кредитів, гарантії. Стосовно кредитного ризику за зобов'язаннями щодо надання кредитів Банк наражається на потенційні збитки в загальній сумі невикористаних зобов'язань у разі списання невикористаної суми таких кредитів. Проте можлива сума збитків є меншою за загальну суму невикористаних зобов'язань, оскільки виконання більшості зобов'язань щодо надання кредитів залежить від дотримання клієнтами певних кредитних стандартів. Банк відстежує строки до погашення зобов'язань щодо надання кредитів, оскільки більш довгострокові зобов'язання зазвичай характеризуються вищим кредитним ризиком, ніж короткострокові.

ЗВІТ (ВИСНОВОК) НЕЗАЛЕЖНОГО АУДИТОРА ЩОДО ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ ПУБЛІЧНОГО АКЦІОНЕРНОГО ТОВАРИСТВА «КОМЕРЦІЙНИЙ ІНДУСТРІАЛЬНИЙ БАНК»

Акціонерам та Правлінню Публічного акціонерного товариства «Комерційний Індустріальний Банк» Національному банку України

ЗВІТ ЩОДО ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ

Ми провели аудит фінансової звітності Публічного акціонерного товариства «Комерційний Індустріальний Банк», що додається та включає загальну інформацію про діяльність Банку, Звіт про фінансовий стан (баланс) станом на 31 грудня 2012 року, Звіт про прибутки і збитки та інший сукупний дохід(Звіт про фінансові результати), Звіт про зміни у власному капіталі (Звіт про власний капітал), Звіт про рух грошових коштів за 2012 рік, а також опис основних принципів облікової політики та інші пояснювальні примітки до фінансової звітності.

Відповідальність управлінського персоналу за фінансову звітність

Управлінський персонал несе відповідальність за складання та достовірне подання цієї фінансової звітності відповідно до Міжнародних стандартів фінансової звітності. Управлінський персонал несе відповідальність за такий внутрішній контроль, який він визначає потрібним для того, щоб забезпечити складання фінансової звітності, що не містить суттєвих викривлень унаслідок шахрайства або помилок.

Відповідальність управлінського персоналу охоплює: розробку, впровадження та використання внутрішнього контролю стосовно підготовки та достовірного представлення фінансових звітів, які не містять суттєвих викривлень унаслідок шахрайства або помилок; вибір та застосування відповідної облікової політики, а також облікових оцінок, які відповідають обставинам.

Відповідальність аудитора

Нашою відповідальністю є висловлення думки щодо цієї фінансової звітності на підставі результатів проведеного нами аудиту. Ми провели аудит відповідно до Міжнародних стандартів аудиту. Ці стандарти вимагають від нас дотримання відповідних етичних вимог, а також планування і проведення аудиту для отримання достатньої впевненості, що фінансова звітність не містить суттєвих викривлень. Аудит передбачає виконання аудиторських процедур для отримання аудиторських доказів щодо сум та розкриття інформації у фінансовій звітності.

Вибір процедур залежить від судження аудитора, включаючи оцінку ризиків суттєвих викривлень фінансової звітності унаслідок шахрайства або помилок. Виконуючи оцінку цих ризиків, аудитор розглядає заходи внутрішнього контролю, що стосуються складання та достовірного представлення суб'єктом господарювання фінансової звітності, з метою розробки аудиторських процедур, які відповідають обставинам, а не з метою висловлення думки щодо ефективності внутрішнього контролю суб'єкта господарювання. Аудит включає також оцінку відповідності застосованої облікової політики та об'єктивності облікових оцінок, здійснених управлінським персоналом, та оцінку загального подання фінансової звітності.

Ми вважаємо, що отримали достатні та прийнятні аудиторські докази для висловлення нашої думки.

Висловлення думки

На нашу думку, подана нижче фінансова звітність відображає достовірно, в усіх суттєвих аспектах фінансовий стан Банку станом на 31 грудня 2012 року, за результатами його діяльності і рух грошових коштів за 2012 рік відповідно до Міжнародних стандартів фінансової звітності.

Інші питання

Аудит фінансової звітності Банку станом на 31 грудня 2011 року і за рік, що закінчився на зазначену дату, проведено іншим аудитором, в звіті якого висловлено не модифіковану думку про зазначену звітність.

ЗВІТ ЩОДО ВИМОГ ІНШИХ ЗАКОНОДАВЧИХ І НОРМАТИВНИХ АКТІВ

(Додаткова інформація згідно вимог постанови Правління Національного банку України №389 від 09 вересня 2003 року(зі змінами))

Відповідність (достовірність відображення) розподілу активів та пасивів Банку за строками до погашення встановлювалася на підставі аналізу статистичної форми №631 «Звіт про структуру активів та пасивів за строками», затвердженої постановою Правління Національного банку України від 19 березня 2003 №124(із змінами), з урахуванням коригуючих проводок за 2012 рік. В частині фінансових активів, зменшення на відповідну суму резервів і фінансових зобов'язань вона достовірно відображена Банком у примітці 30 «Управління фінансовими ризиками» (таблиця 30.10. «Аналіз фінансових активів та зобов'язань за строками погашення на основі очікуваних строків погашення на 31 грудня 2012 року»). Станом на кінець дня 31 грудня 2012 року невідповідність між фінансовими активами та зобов'язаннями Банку, що знаходяться під ризиком ліквідності, в окремих часових інтервалах становить: до одного місяця - позитивна в розмірі 21,0% фінансових активів Банку; від 1 до 3 місяців - позитивна в розмірі 11,3% фінансових активів Банку; від 3 до 12 місяців - позитивна в розмірі 11,6% фінансових активів Банку; від 12 місяців до 5 років - позитивна в розмірі 11,2% фінансових активів Банку; понад 5 років - негативна в розмірі 1,2% фінансових активів Банку. Сукупний розрив ліквідності за активами та зобов'язаннями, що знаходяться під ризиком ліквідності на кінець дня 31 грудня 2012 року, є позитивним в розмірі 53,9% фінансових активів Банку або 105,9% фактично сплаченого зареєстрованого статутного капіталу.

Якість управління активами та пасивами Банку протягом звітного року дозволяла забезпечувати Банку необхідний рівень ліквідності та платоспроможності, про що свідчить дотримання Банком відповідних нормативів банківської діяльності. Протягом 2012 року Банк не допускав порушення строків погашення власних зобов'язань. В 2012 році сплискання безнадійних кредитів за рахунок створених резервів не проводилося, т.я. негативно класифіковані активи у Банка відсутні, інформація про що наведена в примітці 8 «Кредити та заборгованість клієнтів».

Достатність резервів та капіталу Банку обумовлюється як формуванням капіталу, фондів та резервів у відповідності до вимог МСФЗ та нормативно-правових актів Національного банку України, так і якістю його активів, яка впливає на рівня ризику банківських операцій, у тому числі операцій з інсайдерами/пов'язаними особами.

Станом на 31 грудня 2012 року та протягом звітного року Банк дотримувався нормативних вимог щодо формування резервів та капіталу, включаючи регулятивний капітал (примітки 20 «Статутний капітал та емісійні різниці(емісійний дохід)», 21 «Резерви переоцінки (компоненти іншого сукупного доходу)», 31 «Управління капіталом», 32 «Потенційні зобов'язання Банку»). Банком, протягом звітного року, не порушувалися нормативи адекватності регулятивного капіталу та співвідношення регулятивного капіталу

(тис. грн.)

	Примітки	Статутний капітал	Резерви, інші фонди та резерви переоцінки	Нерозподілений прибуток	Усього власного капіталу
		64 781	7 401	2 613	74 795
5	(3 504)	1 459	5 621	3 576	
		61 277	8 860	8 234	78 371
		-	-	2 023	2 023
20	40 000	-	-	-	40 000
	40 000	-	-	-	40 000
	-	-	-	-	-
	-	-	-	-	-
			34	(34)	-
		101 277	8 894	10 223	120 394
		-	-	2 151	2 151
20	-	-	-	-	-
	-	-	-	-	-
	-	-	-	-	-
	-	-	-	-	-
	-	-	207	(207)	-
		101 277	9 101	12 167	122 545

Сьогодні в Україні мінлива хмарність, без істотних опадів. Вітер північно-західний з переходом на південно-західний, 7—12 м/с. Температура вночі 5—10 градусів тепла, на Закарпатті й півдні до 14 градусів. Удень 15—20 тепла, у південних і західних областях 19—24, на північному сході й сході 13—18 градусів тепла.

АСТРОПРОГНОЗ НА 29 КВІТНЯ — 5 ТРАВНЯ

Овни. У вашому житті почи-нається підйом. Саме тепер потрібно починати важливі справи. Якщо вирішили відпра-витися у подорож, то для цього найбільш вдалий час.

😊 30, 2 😞 3

Тельці. Відкладіть прийнят-тя серйозних рішень до нас-тупного тижня, а поки що все добре зважте: можливо, ви кардинально змініте свою думку про проблему, яка ви-никла.

😊 30, 4 😞 2

Близнюки. Цього тижня уникайте великого фізичного навантаження. На роботі мож-ливі блискучі зміни, з'являться перспективні ідеї для творчих людей. Велика покупка буде вдалою.

😊 30, 1, 2 😞 4

Раки. У цей період у вас може з'явитися цікава думка, яка відкриє гарні перспективи. Проте не намагайтеся виріши-ти щось самі, не будучи фахів-цем у цій серйозній сфері.

😊 1, 2, 4 😞 30

Леви. Не дозволяйте ва-шим почуттям створювати пе-решкоди у вашій професійній діяльності — це ваша головна проблема. Для людей творчих професій період дуже вдалий, користуйтеся ситуацією.

😊 1, 2, 5 😞 29

Діви. Почуття можуть взяти гору над логікою. Але у вас є можливість і сили протистояти негативним моментам. А ваша бурхлива енергія дасть змогу швидко завершити розпочаті раніше проекти.

😊 29, 3 😞 30

Терези. З'являться і проб-леми, і перспективи, але не хапайтеся за них хаотично. Не всі ваші починання доживуть навіть до середини місяця, але на ті, які проіснують довше, че-кає велике майбутнє.

😊 29, 30, 3 😞 5

Скорпіони. Дивно, але на цьому тижні можливі спільні проекти з вашими колишніми ворогами й конкурентами. Така співпраця виявиться дуже ви-гідною для вас.

😊 29, 2 😞 5

Стрільці. На вас чекає ба-гато справ і проблем. Не від-мовляйтеся прийняти допомогу з боку. Якщо у вас є гардіозні плани, не бійтеся залучити друзів і родичів, які допомо-жуть втілити їх у життя.

😊 1, 2, 3 😞 30

Козероги. Гарний час для отримання нових знань і досві-ду. Тиждень стане вдалим для тих, хто шукає нову роботу. Приділіть особливу увагу своїм домашнім.

😊 30, 1, 2 😞 4

Водолії. На цьому тижні ви можете скоїти вчинки, про які потім пошкодуєте. Настрій змі-нюватиметься, як погода. Нама-гайтеся контролювати свою по-ведінку і не давати волі емоціям.

😊 29, 1 😞 4

Риби. Тиждень буде спов-нений пригод. Ви отримаєте відповідь на дуже важливе для вас питання або знайдете пра-вильне рішення у складній ситуації.

😊 29, 5 😞 4

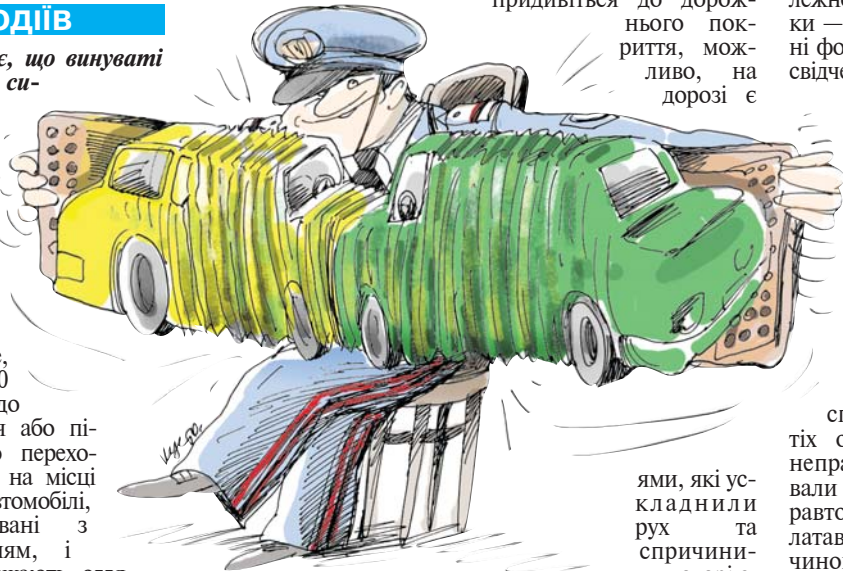
ДТП: хто винуватий?

ШПАРГАЛКА ДЛЯ ВОДІЇВ

Якщо сталася аварія і все вказує, що винувати саме ви, спробуйте тверезо оцінити си-туацію — можливо, є інші учасники руху або дорожні умови, які зава-дили вам уникнути ДТП. Найпер-ше, що потрібно зробити, — за-фіксувати такі обставини, мож-ливо, в подальшому це допоможе уникнути відповідальності або хо-ча б зменшити її.

Наприклад, на перех-ресті ви не пропустили автомобіль, який рухався по головній дорозі. У ре-зультаті цього сталася ава-рія. Уважно роздивіться навколо — чи правильно розміщено знак «Посту-питься дорогою» або «Стоп». Згідно з п. 8.21 Правил дорожнього руху, дорожні знаки мають роз-мішуватися на висоті не більше 6 метрів та їх має бути гарно видно. Інше, на що потрібно звернути увагу, — припарковані на перехресті автомобілі. Згідно з п. 15.9 правил зу-

п и н к а забороне- на ближче, ніж за 10 метрів до перехрестя або пі-шохідного перехо-ду. Якщо на місці ДТП є автомобілі, припарковані з порушенням, і вони заважають огля-довості, — вимагайте в ін-спектора занести цей факт до протоколу та обов'язково вказати но-мери таких автомобілів. Понад те, вимагайте, щоб на водіїв, які порушили

правила зупинки, також було складено протоколи. Не забудьте також зафік-сувати все на фото або ві-део, одразу потурбуйтеся про свідків.

ями, які ус-кладнили рух та спричини-ли аварію.

Згідно з ДСТУ 3587-97 ями в межах міс-та на асфальтованих до-рогах не мають бути глибо-шими за 4 см. Якщо такі ями є, фіксуйте їх у про-токолі та вимагайте в ін-

спектора складення про-токолу на службу «Украв-тодору», що мала б під-тримувати дорогу в на-лежному стані. Знову-та-ки — обов'язково потріб-ні фото-, відеофіксація та свідчення очевидців.

Навіщо все це потрібно? У по-дальшому, якщо страхова не зможе покрити усі збит-ки і до вас зверта-тимуться з судо-вою вимогою ко м п е н с у в а т и шкоду, ви зможе-те подати клопо-тання про притяг-нення в якості співвідповідачів тре-тій осіб — водіїв, які неправильно припарку-вали свої автівки, «Ук-равтодор», який не «за-латав» яму, тощо. Таким чином ви зможете змен-шити міру своєї вини та мінімізувати майнову відповідальність.

Артур АЛІЄВ,
юрист.
Мал. Олексія
КУСТОВСЬКОГО.

Путря або таратута

ПРИЄМНОГО ЧАСТУВАННЯ!

Моя добра знайома Галина Петрівна з юності захоплюється вивченням української старовинної кухні. Вона не тільки записала у довгожителів назви давно забутих страв, а й навчилася їх смачно готувати.

Ось хоча б путрю. Про цей смачний наї-док не раз згадується навіть у знаменитій «Енеїді» Івана Котля-ревського. Проста, але дуже поживна страва

особливо знадобиться тим, хто нині постує. Вона додасть енергії і гарного настрою.

Отже, для приготу-вання путрі потрібно відварити у трохи під-

солений воді ячмінні зерна. Потім викласти їх у глиняний горщик і пересипати житнім солодом. Солод готу-ють з пророщених зер-ен жита. Далі залива-ють у горщик солод-кий буяковий квас і ставлять його на тепле місце.

Через добу путря готова. Для таратуту відварюють шматки свіжих буряків. Скла-дають їх у глиняний горщик, додають нарі-заних кружальцями солоних огірків, змі-шують з хрінном, цибу-лею, олією. Потім за-ливають огірковим розсолон, змішаним наполовину з буяко-вим відваром. Горщик ставлять на холодне місце. Через добу вживають соковиту ві-тамінну таратуту.

Лілія ТИТАРЕНКО.
Черкаська область.
Фотоєтюд автора.

МІСЯЦЬ-НАВІГАТОР

Свято праці на грядках

29—30 квітня. Мі-сяць у Козерогу. Сійте у відкритий ґрунт насін-ня редису, моркви, петрушки, пастернаку, селери, редьки, ріпи, брукви. Можна посіяти насіння баклажанів, томатів. Вдалий час для внесення органіч-них і мінеральних доб-рив. Рекомендується провести обрізку пло-дових кущів (малини, порічок і смородини). Займіться обробкою суніци — обрізанням зайвих вуликів, мину-лорічних квітконосів, укоріненням суничних розеток, необхідних для відновлення план-тації. Продовжуйте садіння картоплі, ци-булі, часнику.

1 — 2 травня. Місяць у Водо-лії. Несприятливі дні для садіння й посіву, але роботи й так виста-чає. Займіться розпу-шуванням і прополку-ванням плодівих дерев і кущів від шкідників.

3—5 травня. Місяць у Рибах. Дні вдалі для садіння картоплі. Мож-на посадити в ґрунт розсаду середньостиг-лих сортів капусти. По-сійте насіння гірчиці, листового салату, лис-тової селери, шпинату.

Лебеді «вилупилися» з автошини

Не викидати непридатні автомобільні шини радять Сергій та Ольга Рибакі із села Рудка Де-мидівського району. Вони недавно придбали нове обійстя, почали на ньому господарювати. Відпо-відно постало питання про благоустрій терито-рії довкола хати.

— Ставку зробили на речі, вироблені власно-руч або ж подаровані природою, — каже Сер-гій Рибак. — До остан-ніх належить гойдалка, сконструйована з лісо-вого гілля — покруче-ного і тим привабливо-го. А ось гуси-лебеді, що осіли перед хатою, зроблені з автомобіль-них шин (**на знімку**). Бачив подібні в інших селах. Думав: складна справа. Тепер переко-нався, що вміння рук та фантазія — і за один

день можна зробити ле-бедя. Як саме?

1. Берете стару ши-ну. Що старіша вона, то краще. Бо стертий протектор легше по-фарбувати і надати витвору природнішого вигляду.

2. Наносите на шину контури, за якими і ви-різатимете деталі — крила та голову лебедя. Після вирізання крила вигинаються, закріплю-ються товстим дротом у формі «змаху» або «польоту».

3. Так само встанов-люєте шию лебедя, ви-гинаючи її.

4. Заключний етап — фарбування, перед яким обов'язково тре-

ба знежирити пок-ришку.

Спробуйте — і у вас неодмінно вийде! По-над те, витвір принесе вам подвійну радість, бо

виготовлений власно-руч, запевняє Сергій Рибак.

Євген ЦИМБАЛЮК.
Рівненська область.
Фото автора.

Поради збирала Людмила ОПАНАСЕНКО (mila@golos.com.ua)

Над номером працювали: Сергій ДЕМСЬКИЙ, Олександр СУСЛЕНКО, Сергій ЛАВРЕНЮК.

Редколегія: Леонід БРОВЧЕНКО, Анатолій ГОРЛОВ, Сергій ДЕМСЬКИЙ, Віталій ЖЕЖЕРА, Іван ІЛЛЯШ, Світлана ПИСАРЕНКО, Віталій СУДДА.

Головний редактор Анатолій ГОРЛОВ.

- За зміст та достовірність інформації у рекламних публікаціях відповідальність несе рекламодавець.
- Редакція не завжди поділяє позицію авторів публікацій.
- Направлення матеріалів для друку в газеті є наданням згоди автора на обробку його персональних даних.
- Рукописів не повертаємо.
- Літсування з читачами — тільки на сторінках газети.
- При використанні наших публікацій посилання на «Голос України» обов'язкове.
- Платні матеріали.

Засновник — Верховна Рада України

Свідоцтво про реєстрацію періодичного друкованого видання — КВ № 1 від 26.05.1994 р.

Газета виходить 5 разів на тиждень (крім неділі й понеділка) українською і російською мовами.

Передплатні індекси та передплатна ціна на 2013 рік

Для фізичних осіб: 40224 — 10 грн. на місяць (5-разовий: віторок — субота); 08775 — 8 грн. на місяць (3-разовий: віторок, четвер, п'ятниця). Для підприємств і організацій: 60955 — 30 грн. на місяць (5-разовий: віторок — субота). Ціна в роздрібній мережі — договірна.

Загальний тираж 100000.

Друк:

ТОВ «Мега-Поліграф», 04073 м. Київ, вул. Марка Вовчка, 12/14, тел. (044) 581-68-15 www.mega-poligraf.kiev.ua

Зам. 29449

Макет, верстка — редакція газети «Голос України» 1 2 3 4 5 6 7 8 9 0

Газета виходить з 1 січня 1991 року.

Адреса редакції: 03047, Київ-47, вул. Нестерова, 4.

ТЕЛЕФОНИ:

доповідок — 503-68-72; телефакс — 234-72-54; відділ реклами — 449-72-53, 453-44-56, 453-44-57; телефакс — 449-85-62.

E-mail: mail@golos.com.ua — загальний

reklama@golos.com.ua — відділ реклами

let@golos.com.ua — відділ листів

foto@golos.com.ua — відділ ілюстрацій

При підготовці матеріалів використовується інформаційно-пошукова система Верховної Ради України «Законодавство»

